Բ· ՏԱՐԻ ԹԻՒ 504 — ՈՒՐԲԱԹ 6 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1885 (Ն· Տ) 18 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1885 — 9 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1302

40 ՓԱՐԱ

ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues à l'EASTERN AGENCY
Karakeuy, Déirmén han

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԾԱՆՈՒՑՄԱՆՑ ԿԵԴՐՈՆՈՒԹԻՒՆ
ԻՍԹԸՐՆ ԷՃԷՆՍԻ
Գործակալութեան յեռամբ, Գալաթա, Տէյիրմէն-խան

Կ· ՊՈԼԻՍ
ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, 5 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳԱԿՈՒԼ ՄՇՏԱՐՀԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ ՌՈՒՍԻՈՅ

(«ԹԱՆ» ԼՐԱԳՐՈՅՆ ՍԵՊՏ· 14Ի ԹԻՒԷՆ)

«Կայսերական ռուս կառավարութիւնը փութաջանութեամբ կը շարունակէ Պալթիկեան նահանգաց ռուսացման գործը : Ծերակոյտի անդամ Պ. Մանասէյնի մի քանի տարիներ յառաջ կատարած «վերաքննական» պաշտօնէն ի վեր, Զարին ներկայացուցիչներն ի Լիվոնիա, Եսթոնիա և Կուրլանտ, աշխատելէ չեն դադրած ջնջելու Ռուսիոյ հպատակաց այս մասին դարաւոր արտօնութիւններն : Յայտնի է թէ այս նահանգաց մէջ, զորս Ռուսիա դրաւեց ԺԸ դարուն սկիզբները, գերմանական ցեղէ ազնուապետութիւն մը կ'իշխէ բնիկ աւելի ստուարաթիւ ժողովրդի մը վրայ : Դաշնագիրք բացորոշապէս կ'ապահովեն նահանգային առանձնաշնորհմանց անվթար պահպանումը: 1709ին, Շէրէմէդիէն Մարէշալն, երկրին հպատակութիւնն ընդունելով, հանդիսապէս կը խոստանար, «յանուն Նորին Մեծ-Զարական Վեհափառութեան» թէ «բոլոր առանձ-

[illegible]

իրաւանց հովանոյն ներքեւ ապահովելու համար՝ նահանգային կազմակերպութիւնն, և 1721ին կնքեալ Նիշդատի դաշնագիրը կը պարունակէր 9րդ յօդուած մը, որ «յմիշտ» կը պարտաւորէ զԶարն և զ'իւր յաջորդներ՝ «պահպանել, պաշտպանել և հովանաւորել» այդ նահանգային արտօնութիւնները :

Պալթիկեան նահանգաց գերմանացի կամ գերմանացեղ բնակիչք կը յենուին ահա այս վաւերական պաշտօնագրոց վրայ՝ բողոք բառնալու համար ընդդէմ այն ոտնձգութեանց որք կ'ըսեն թէ կ'ուղղուին իրենց իրաւանց դէմ: Տարակուսելի է սակայն թէ Եսթոնիացի կամ Լիվոնիացի իրաւագէտք կարծեն լըջօրէն թէ Եւրոպա պիտի բարեհաճի օգնութեան հասնիլ իրենց, Եւրո՛պա, որ Նիշդատի դաշնագրէն շատ աւելի կարեւոր և հանդիսաւոր դաշնագրերու բըզկտման անտարբեր հանդիսատես եղաւ,

և որ ամենակատարեալ անհոգութեամբ դիտեց Վիէննայի Վեհաժողովոյն ի նըպաստ Բոլոնիոյ տուած քացորոշ վճռոց բանաբարումն : Ամենէն հաւանականն այն է որ Եսթօնք և Լիվոնք արձագանգ կը յուսան գտնել իրենց ցեղակից Գերմաններու մամլոյն մէջ, որ յոյժ գիւրազգած է համազգի ժողովրդեան մը դանգատներուն, և որ (գերմանական մամուլն) յօժարակամ աչք կը դարձունէ Բրուսիոյ բոլոնական նահանգաց բանի գերմանացուցման անհաճոյ տեսարանէն՝ զայրանալու համար միայն Ռուսիոյ գերմանական գաւառաց համեմատապէս մեղմ և չափաւոր ռուսացուցման դէմ :

Այս գործոյ մէջ Զարին կառավարութեան ընթացքին վրայ արդար դատաստան մ'ընելու համար, պէտք է գիտնալ թէ պալթիկեան գաւառաց մէջ ցեղային խնդիրը չփոթեալ է դասակարգութեանց խնդրոյ մը հետ, կամ լաւ եւս՝ ճշմարիտ ընկերային խնդրոյ մը հետ : Երկար ժամանակէ հետէ, Եսթոնեան ցեղէն գիւղացին, առանց իրաւանց և առանց պաշտպանութեան, թողուած էր տակաւին կէս-աւատային ազնուապետութեան մը քմահաճոյքին, որուն կը պատկանէին բոլոր կալուածք երկրին, և որոյ մէջէն կ'առնուէին նահանգային դատարանաց դատաւորք : Զարին կառավարութիւնը, զհաս պատճառելով այս փոքրամաս-

[illegible]

գըրելու համար բովանդակ ժողովուրդ մը : Ռուս Կայսրութեան արդի կազմակերպութեան մէջ, անհնար էր երկրին վարչութեան և դատաւորութեան մենաշնորհը թողուլ ա'նպիսի կալուածատէր ազնուապետութեան մը ձեռք, որ անհամակիր է այլացեղ գիւղացւոյն : Թերեւս Պ. Մանասէյնի և իւր յաջորդաց գործը շատ թերի կողմեր ունեցած լինի. բայց այս մասին ռուս պաշտօնատարաց «ազգակալ քաղաքականութեան» դէմ գերմանական մամլոյն յարուցած աղմուկին ականջ կախել՝ պարզապէս ինքնախաբութիւն պիտի լինէր :»

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

[illegible]

մէջ կային կրօնաւորներ, քաղաքապետներ, եւայլն : Պատասխանելով այս երեսփոխանաց ճառին, Կայսրն յայտնեց այն գոհութիւն զոր կը զգայ տեսնելով թէ Պոսնա և Հէրսէք կը զարգանան խաղաղութեամբ և հանդարտութեամբ : Կայսրը խոստացաւ ի մօտոյ ուղեւորութիւն մ'ընել Պոսնայի և Հէրսէքի մէջ, և աչքէ անցունել այս գաւառներ :

—Սգրազպուրկէ վերջին լուրեր կը հերքեն զայն լուր թէ գերման կառավարութիւնը մտադիր է եղեր խմբովին մարդիկ արտաքսել Ալզաս-Լոռէնէն :

—Կ· Պոլսէ կը հեռագրուի առ *Բօրէստփէնթան Բօլէթէ*·

«Օսմ· դիւանագիտական ակումբք և եւրոպական դիւանագիտութիւնն այլ եւս լըջօրէն չեն նկատեր Սըր Հ· Ուոլֆի պաշտօնն, որ շատ սրոշ և լիազօր իշխանութիւն ունենալ չի թուիր : Կրնայ կարծուիլ թէ այս պաշտօնի բուն նպատակն էր ի վեր հանել այս պետական մարդուն կարեւորութիւնն, որ է միանգամայն բարեկամ [illegible] անդամոց պահպանողական կուսակցութեան : Երբ Պ· Կլատսդոն կազմեց զ'իւր վերջին նախարարութիւն, Պ· Կոշըն, իբրեւ նշանաւոր անդամ մը ազատական կուսակցութեան, կը գտնուէր նոյն կացութեան մէջ յորում է այսօր Սըր Հ· Ուոլֆ պահպանողական կուսակցութեան մէջ : Զկրնալով նախարարական պաշտօն մը տալ, Պ· Կլատսդոն զՊ· Կոշըն ղրկեց Կ· Պոլիս յատուկ պաշտօնով, զոր Պ· Կոշըն ընդունեց պայմանաւ որ թոշակ չստանայ, այլ միայն իւր ընելիք ծախուց գումարն ընդունի կառավարութենէն : Հարկ էր նմանօրինակ դիրք մը գտնել Սըր Հ· Ուոլֆի համար, պաշտօն որ քիչ մը փայլ ունենար, և Եգիպտոսի խնդիրն ինքնին պատրաստ էր և յարմար : Այսպէս աւասիկ կը խորհի օսմ· դիւանագիտական ակմբոց մէջ, և այս պատճառաւ Դուռն զգուշութեամբ կը վարուի այս գործոյ մէջ :»

—Վարշաւիայէ կը հեռագրուի թէ ռուսական Բոլոնիոյ մայրաքաղաքին բոլոր գործարանատեարք որոշեր են արձակել գերմանացի գործաւորներն և անոնց տեղ առնուլ Բրուսիայէն արտաքսեալ բոլոնացի գործաւորները :

[illegible]

գրգռեալ վիճակի մէջ պահել երկիրն, յօժնեանեւ [illegible] թեան կէս մը լինել ամեն կուսակցութեանց գժգոհներուն : Մինչեւ ցարդ այս քաղաքական աւազակներու գործողութեան կեդրոնն եղած է ի Եուգիքա, և կառավարութիւնն հոն շատ զօրք ղրկեց այս օրերս, տեղւոյն պահապան գունդն ստուարացնելու :

«Կ'իմանամ հաւաստի աղբիւրներէ թէ անդամք ոմանք Յառաջդիմական կուսակցութեան, որ իշխանութեան վրայ է այժմ, նամակներ ստացած են ծանուցանող թէ ի մահ դատապարտուած են գաղտնի ընկերութեանց կողմէ, և թէ երկրին մէջ կը տեսնուին շատ մը գաղտնի յայտարարութիւնք, զորս կը հրատարակեն համաբլաւեան մասնախումբք և կուսակից Քարաճորճեւիչ Իշխանին, թեկնածուին սերպիական գահուն :

«Բայց Սերպիոյ խաղաղութիւնն անմիջական վտանգի մը սպառնալեաց ներքեւ չերեւիր · պաւ թէ ոչ, Թագաւորը, Թագուհին և գահաժառանգ արքայորդին զբօսանքի համար երկրէն չէին մեկներ, ինչպէս մեկնած են այժմ : Միլան Թագաւորն անչափ լաւ գիտէ երկրին վիճակն, որ բացակայ չպիտի գտնուէր ճշդիւ այն պահուն որ անհրաժեշտ էր իւր ներկայութիւն : Բայց միւս կողմէ, թէ' ի Սերպիա և թէ' Սերպիայէն դուրս բնակող կարեւոր անձինք ոմանք կարծիք կը յայտնեն թէ Թագաւորը գործոց արդի վտանգալից վիճակին մէջ երկրէն բացակայ մնալու չէր :

«Թէպէտ Սերպիոյ քաղաքային զինուորութեան կանոնաւոր բանակի մը վերածմամբ Թագաւորը պատերազմի համար զօրեղ օժանդակութիւն մ'ըստացած է · թէպէտ ժողովրդեան բուռւար մասը, զինուորական ծախուց աճման պատճառաւ տուրքերուն աւելնալէն դժգոհ լինելով հանդերձ, համակիր է Թագաւորին, սակայն անկարգութեան տարերք ա'նչափ բազմաթիւ են այժմ ի Սերպիա, որ ամե-

Նաճիրդ և ամենախիստ հսկողութիւն կը պահանջեն, և կը զգացուի թէ Թագաւորն, ապստամբութեան մը պահուն անմիջական և կտրուկ ընթացք մը բռնելու կարող միակ մարդը գոլով, պարտէր մնալ ի Մայրաքաղաքն, ի գլուխ իւր պաշտաման :»

— Տէյլի Նիւզ կը ծանուցանէ սեպտ. 14 թուով, թէ Բ. Դուռը կը պահանջէ որ պայմանաժամ մը որոշուի անգլ. զօրաց Եգիպտոսէ ելնելուն : Սըր Հ. Ուոլֆ նոր հրահանգներ խնդրած է այս մասին : Մինչեւ ցարդ թեթեւապէս քննուած միակ խնդիրն էր Եգիպտոսի բանակին կազմութիւնն, և կը հաւաստեն թէ օսմ. պատուիրակք կարծիք յայտներ են թէ այս խնդիր քննուի Եգիպտոսի մէջ իսկ : Վերջապէս, անձնիւր կողմ կը սպասէ որ միւս կողմն յայտնէ իւր առաջարկութիւններ, և բանակցութիւնք այսպէս կ'երկարին [illegible]

— Մօնիթէօր կը ծանուցանէ սեպտ. 14 թուով թէ Ֆրանսայի և Մատակասքարի կառավարութեան միջեւ բանակցութիւնք ապարդիւն մնացեր են : Ֆրանսացիք յարձակողականի սկսեր են, և ռմբակոծեր են զՄարանժարա :

—Մատրիտ, 11 սեպտ. Սպանիա երէկ ղրկեց զ'իւր պատասխան Պիզմարք Իշխանին վերջին ծանուցագրոյն : Ըսպանիական պատասխանագիրն ամսոյս 16ին կը հասնի Պերլին : Գերմանիոյ պատասխանը կը սպասուի ի Մատրիտ սեպտ. 22ին : Սպանիա կը խնդրէ գերմանական կառավարութենէն՝ հրաժարիլ Կարոլեանց վրայ հովանաւորութեան ամեն գաղափարէ, նախ քան զայն հատուցում որ պիտի տրուի գերմանական դրօշին եղած անարգանաց աղթիւ : —Գերմանական Իլթիս թնդանօթակրին հրամանատարն այցելած է Կարոլեան կղզիներէն մի քանին, և զ'իւր ներկայութիւն նշանակել տուած է հոն : Ապա գնացած է Եապ կղզին : Գերմանացի հրամանատարը խոստովանած է սպանիացի Դէաէրաս զօրավարին թէ իւր պաշտօն է նշանակել զայն կղզիներ որոց վրայ չի ծածանիր գերմանական դրօշը :

— Մատրիտ, 11 սեպտ· Գերմանական դեսպան Սոլմս կոմսն այս երեկոյ ներկայ էր ընդունելութեան, որ տեղի ունեցաւ արքայական պալատան մէջ, նոր իշխանուհւոյ մը ծննդեան աղթիւ : Գերմանիոյ դեսպանն ողջունեց զԱլֆոնսօ Թագաւորն, և յոյժ քաղաքավարական խօսքեր փոխանակեցան նոցա միջեւ : Ո'և է միջադէպ տեղի չունեցաւ :

—Պերլին, 11 սեպտ. Նորդեւոշ Ձայթունկ, Կարոլեան կղզեաց խնդրոյն վերաբերեալ պաշտօնագրերուն նոյն իսկ Պիզմարք Իշխանի կողմէ ստորագրուած լինելէն կը հետեւցնէ թէ, գերման կառավարութեան ամեն հաշտարար դիտաւորութեանց և Սպանիոյ նկատմամբ ամեն բարեկամական աւանդութեանց հակառակ, այս Կարոլեանց խնդիրը մէտք է կարգադրուի Գերմանիոյ

շահերը պաշտպանելու կերպիւ, իրաւաբանական խնդրոյն մանրախոյզ քննութենէն յետոյ : Երբ սպանիական կառավարութիւնը կը մերժէ բարեկամ տէրութեան մը իրաւարարութիւնը, տեղի կուտայ այն բացայայտ առարկութեան թէ ինքն իսկ ապահով չէ' իւր իրաւանց հիմնաւորութեան մասին :

— Վերոյգրեալ տեղեկութիւններէն աւելորդ է հետեւցնել թէ, Բարիզեան լրագրաց ոմանց այն հեռագիր թէ Գերմանիա արդէն հրաժարած է Կարոլեան կղզիներէն և ետ կոչած է իւր մարտանաւ և իւր նաւազներ՝ անհիմն է, կամ գէթ յոյժ կանխահաս :

—Սէնդ, 12 սեպտ· Հնդկ-աֆղան սահմանագլուխը կարծ յուզեալ և խանգարեալ է՝ այն կողմ բնակող ցեղերուն գժտութեանց պատճառաւ : Վերջերս քանի մը կռիւներ տեղի ունեցեր են հոն :

—Հռոմ, 12 սեպտ· Առողջական վիճակը քիչ մը բարւոքեցաւ ի Բալերմօ : Չորեքշաբթի օրէն ի վեր 4 մարդիկ միայն բռնուեցան հնտախտէն : Հակառակ այսմ, ամբոխն հրապարակին վրայ այրեց ներքին գործոց Նախարար Պ· Մորանայի պատկերն, հրնտախտի դէմ ամենախիստ միջոցներ ձեռք չառնելուն համար : Նաբոլիի մէջ, ժողովրդային յուզումը կը շարունակէ, և կ'ուզուի միանգամ ընդ միշտ տարամերժել Սիկիլիայէն եկող ամեն անձ և նիւթ : Բայց կառավարութիւնը կը դիմադրէ այս ծայրայեղ պահանջման : Իտալական թերակղզւոյն մընացեալ մասանց մէջ, առողջական պայմանք լաւ են, ի բաց առեալ զՔարմա, ուր հնտախտը կը ճարակի :

—Վիէննա, 12 սեպտ· Պրոտիի Աւստրական Սենեակն "Աւստրո-Հունգաբիոյ Արտաքին գործոց նախարար Քալնոքի կոմսին ուղղեց դիտողութիւններ աւստրիացի վաճառականաց ոմանց Տանձիկ քաղաքէն արտաքսման նըկատմամբ : —Նախարարը պատասխանեց թէ այս մասին բանակցած է Պերլինի դահլճին հետ · բայց մինչեւ հիմա բրուսական կառավարութիւնը կը պնդէ թէ, ըստ երկրին օրինաց, անցագիրք օտարազգեաց ո' և է իրաւունք չեն տար մշտապէս բնակելու ի Բրուսիա, և թէ կառավարութիւնն իրաւունք ունի արգիլել օտարազգեաց երկարժամանակեայ բնակութիւն մը բրուսիական հողին վրայ :

—Մատրիտ · 13 սեպտ· Նախարարական ակմբոց մէջ կարծիք կը յայտնուի թէ Կարոլեանց խնդիրը պիտի կարգադրի ամսոյս վերջանալէն յառաջ :

ՌՈՒՍԻԱ · Ժուռնալ տը Սէն Բեդերպուրկ Անգլիական դեսպան Սըր Է· Թորնթընի պաշտօնավարութեան աղթիւ հետեւեալը կը գրէ ·

«Արդէն վեց ամիս կայ յորմէ հետէ Սըր Էտուարդ Թորնթըն Մեծին Բրիտանիոյ Կ· Պոլսոյ դեսպան նշանակուած է · իսկ անոր փոխանակած է ի Բեդրսպուրկ Ռոպերդ Մորիէր Մատրիտի անգլիական դեսպանը : Բայց Լոնտոնի և Բեդրսպուրկի մէջ կատարուած քանի մը նշանաւոր բանակցութեանց պատճառաւ բրիտանական կառավարութիւնըն հարկ դատեց Սըր Թորնթընի առ ժա-

---

—= 147 =—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ
ԺԻՒԼ ՎԷՐՆ

ԿՐԱՆԹ ՆԱՒԱՊԵՏԻՆ ՈՐԴԻՔՆ

ԳԼՈՒԽ ԺԲ·

ՄԱՈՒՐԻ ՊԵՏԻ ՄԸ ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Մերէի վեց հարուած, վեց հուժկու մարտիկներէ տրուելով, զոհերն ի գետին փռեցին, արեան լճակի մը մէջ :

Մարդակերութեան զարհուրելի տեսարանի մը նշան եղաւ այս:

Սորկաց մարմինը պաշտպանեալ չէր թապուէն, ինչպէս տէրոջ դիակն· այլ ցեղին սեփականութիւնն է : Յաղթականութեանց լափկաններուն առջեւ նետուած մանր դրամն է: Այս պատճառաւ, զոհողութիւնը կատարուելուն պէս, բնիկներուն բովանդակ ամբոխը, ցեղապետք, մարտիկք, ծերք, կանայք, տղայք, առանց սեռի և հասակի տարբերութեան, գազանական կատաղութենէ բռնուած խուժեցին զոհերուն դիականց վրայ, և արագ դրչի մը գծելուն չափ չտեւեց, դեռ տաք մարմինները փղոտեցան, յօշոտեցան, և մանր մասերու կամ փշրանքներու բաժնուեցան : Ներկայ

գտնուող երկերիւր Մաուրիներուն ամենն ալ բաժին ունեցան այդ մարդկային մսէն : Զիրար կը հրմշտկէին, իրարու հետ կը կռուէին և իրարու ձեռքէ կը քաշքշէին մսի ամենափոքր մասունքը : Ջերմ արեան կաթիլները կը ցայտէին հրէշ կոչնականաց վրայ, և գարշելի ամբոխը կը զեռար կարմիր անձրեւի մը տակ: կարծես թէ ամեհի վագրեր էին մոլեգնեալ իրենց որսին վրայ: Յետոյ քանի չափ խարոյկ վառուեցան բահին այլ և այլ կողմերն, այրած միսերուն հոտը փարակեց մթնոլորտն· և առանց այդ խնջոյից զարհուրելի ժխորին, առանց մսով խճողեալ կոկորդներէն արձակուած կաղանչներուն, կալանաւորք պիտի կրնային լսել զոհերուն ոսկերաց ճարճատիւնը մարդակերաց ակռաներուն տակ :

Կլէնարվան և ընկերք, սիրտ ի բերան, կը ջանային ծածկել զայս քստմնելի տեսարան երկու դժբաղդ կանանց աչքէն : Կը հասկնային այն ժամանակ թէ ո'րպիսի դժնդակ մահ կ'սպասէր իրենց հետեւեալ օրն, ի ծագել արեւուն, և անշուշտ ո'րպիսի դառն կտտանօք պիտի սպաննուէին: Սարսափահար մնացեր էին անշշունջ:

Յետոյ եղերական պարերն սկսան : Բարկ ըմպելիներ, զպղեղի ողիէն հանուած, աւաւել եւս արծարծեցին վայրենեաց արբեցութիւնը: Մարդկութեան ոչ մի նշան չմնաց : Գուցէ խիկ մոռնալով պետին թապուն, վերջին ծայրահեղութեանց պիտի ձեռնարկէին կալանաւորաց վրայ, որք սարսափահար եղած էին անոնց մոլեգնութենէն : Բայց Քայ-Քումու պահած էր զ'իւր բանավարութիւն այդ ընդհանուր արբեցու-

թեան մէջ : Ժամ մը միջոց շնորհեց արիւնախանձ խրախճանին, որպէս զի կարենայ իւր վերջին ուժգնութեան հասնիլ և ապա շիջանիլ· յետոյ թաղման վերջին արարուածը խաղցուեցաւ սովորական արարողութեամբ :

Քարա-Թէթէի և կնոջը դիակները վերցուցին, անդամները կքելով փորերնուն վրայ ամփոփեցին ըստ զէլանտական սովորութեան: Կը մնար յայնժամ թաղել, ոչ վերջնապէս, այլ մինչեւ այն ժամն, ուր միսերն սպառելով՝ ոսկերք եւեթ մնային :

«Ուտուքա»յին, այն է գերեզմանին տեղըն ամրոցէն դուրս տեղ մ'ընտրուած էր, երկու մղոնի չափ հեռի, Մաունկանամու կոչուած փոքր լերան մը կատարը, լճին աջ եզրը:

Հոն պիտի փոխադրուէին մարմինք: Երկու դահաւորակ, յոյժ նախնական, կամ առաւել անկեղծաբար խօսելով՝ երկու պատգարակ բերուեցան բարձրաւանդակին քով: Դիակները, ծալապատիկ, նստած մանաւանդ քան թէ պառկած, և բաղեղէ շրջանակով մ'իրենց հանդերձներուն մէջ ծածկուած, անոնց մէջ դրուեցան: Զօրս մարտիկ ուսերնուն վրայ վերցուցին զանոնք, և համայն ցեղն, իւր դամբանական երգը նուագելով, թափոր կազմեց անոնց ետեւէն մինչեւ թաղման տեղը :

Կալանաւորք, միշտ հսկողութեան տակ, հանդիսատես եղան թափորին, որ բահին առջին շրջափակէն մեկնեցաւ · յետոյ երգերն ու աղաղակները քիչ քիչ նուաղեցան :

Կէս ժամու չափ ժամանակ եղերական թափորն անտես մնաց անոնց աչքէն ձորին

խորերուն մէջ : Յետոյ վերստին երեւցաւ, լերան գալարապտոյտ շաւիղներուն վրայ : Վերջապէս կանդ առաւ ութ հարիւր ոտք բարձրութեան, այն է Մաունկանամուի կատարին վրայ, Քարա-Թէթէի թաղման համար պատրաստուած տեղը :

Հասարակ Մաուրիի մը գերեզմանը ծակ մ'է հողին մէջ և քարերու կոյտ մը : Բայց զօրեղ և ահաւոր պետի մը համար, որ մօտ ժամանակէն աստուածանալու սահմանեալ էր անշուշտ, իւր ցեղը փառաւոր շիրիմ մը կը վերապահէր, արժանի անոր քաջագործութեանց :

Ուտուքան ցցապատնէշով պատած էր, և դիականց հանգչելիք փոսին մօտ, կարմրանկար պատկերներով զարդարեալ ցերտեր տնկուած էին : Ազգականք մոռցած չէին թէ «ուայտուա», այն է մեռելոց հոգին, նիւթական ուտեստով կը սնանի, ինչպէս մարմինն այս կորստական կենաց մէջ: Այս պատճառաւ նպարեղէնք դրուած էին շրջափակին մէջ, ինչպէս նաեւ վախճանելոյն զէնքերն ու հանդերձները :

Գերեզմանին հանգստութեան համար բան մը պակաս չէր: Երկու ամուսինք քովէ քով դրուեցան անոր մէջ, յետոյ հողով ու խոտերով ծածկուեցան կարգ մը նոր լաց ու կոծերէ զկնի :

Յայնժամ թափորը լեռնէն վար իջաւ լռին, և այնուհետեւ ոչ ոք կրնար՝ առանց մահուան պատուոյ՝ Մաունկանամու լեռն ելնել, վասն զի թապուացեալ էր Թոնկարիրոյի պէս, ուր թաղուած է ուրիշ պետ մը, որ 1846ին Զէլանտայի մէջ պատահած բուռն երկրաշարժէ մը ջախջախուելով մեռած էր:

ԳԼՈՒԽ ԺԳ·

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄՔ

Երբոր արեւը կ'աներեւութանար Թաբօյ լճէն անդին, Թուհահուա և Բուքէթաբու լերանց ետին, կալանաւորք իրենց բանտը տարուեցան, ուր պիտի մնային մինչեւ այն ժամն, ուր Ուահիթի-Րէնկսի կատարները լուսավառէին օրուան առջին հաւաբերէն :

Գիշեր մը կը մնար իրենց՝ ի մահ պատրաստուելու համար: Հակառակ իրենց ընկճեալ վիճակին, հակառակ զիրենք զգածեցնող սոսկման, ճաշեցին ի միասին :

—Մեր ուժը շատ պէտք է մեզ, ըսեր էր Կլէնարվան, որպէս զի անվեհեր քաջութեամբ մեռնինք: Պէտք է ցոյց տալ այս բարբարոսաց թէ Եւրոպացիք չեն վախնար մեռնելէ :

Յաւարտ ճաշին, տիկին Էլէնա երեկոյեան աղօթքը կարդաց բարձր ձայնիւ, և իւր բոլոր ընկերք ձայնակցեցան գլխաբաց :

Ո'ւր է այն մարդն որ մեռած ժամանակ միտքը չերէ զԱստուած:

Այս պարտականութեան կատարումէն յետոյ կալանաւորք համբուրեցին զիրար :

Մարի Կրանթ և տիկին Էլէնա, հիւղին մէկ անկիւնը քաշուելով փսիաթի մը վրայ տարածուեցան : Քունն, որ վիշտերն առժամապէս կը դադրեցնէ, շատ չանցած՝ ծանրացաւ անոնց կոպերուն վրայ, և ննջեցին միմեանց թեւերուն մէջ, պարտեալ ի խոնջութենէ և երկար քնհատութիւններ-

րէ : Կլէնարվան յայնժամ մի կողմ առաւ իւր բարեկամներն և ըսաւ ·

—Սիրելի ընկերք իմ, կեանք և այս խեղճ կանանց կեանքն Աստուծոյ ձեռքն է : Եթէ այնպէս տնօրինած է որ վաղը պիտի մեռնինք, աներկբայ եմ, որ պիտի գիտնանք քաջաբար մեռնիլ, իբրեւ քրիստոնեայ, պատրաստ յերեւիլ աներկիւղ առաջի գերագոյն դատաւորին : Աստուած, որ սրտից խորերը կը տեսնէ, գիտէ թէ ազնիւ նպատակի մը հետամուտ եղած էինք մեք: Եթէ՝ փոխանակ յաջողութեան՝ մահ կ'սպասէ մեզ, ըսել է թէ իւր կամքն այնպէս է· չեմ տրտնջեր իրեն դէմ: Բայց այս մահը լոկ մահ չէ, այլ կտտանք է, անպատուութիւն է թերեւս, և ահա երկու կանայք:

Աստ յուզուեցաւ Կլէնարվանի ձայն, որ ցայնժամ անդողդող էր : Իւր սրտայուզութիւնը զսպելու համար լռեց : Պահ մ'անցնելէ յետոյ,

—Ջո'ն, ըսաւ երիտասարդ նաւապետին, ինչ որ ես Էլէնայի խոստացայ, նոյնը դու ալ Մարիի խոստացար : Ի՞նչ պիտի ընես :

—Այն խոստում, պատասխանեց Ջոն Մանկլս, կը կարծեմ թէ կատարելու պարտականութիւն ունիմ Աստուծոյ առջեւ :

—Այո՛, Ջոն, բայց զէնք չունինք :

—Աւասիկ, ըսաւ Ջոն, դաշոյն մը ցուցնելով : Քարա-Թէթէի ձեռքէն խլեցի երբոր տապաստ ընկաւ ձեր ոտից տակ: Մի'լորտ, մեր երկուքէն ով որ ողջ մնայ միւսին վրայ, նա պիտի կատարէ տիկին Էլէնայի և Մարի Կրանթի փափաքը :

(Շարունակելի)

մանակ Բեգրպալուրկ Յնալը ։ Մեզ միայն կը մնայ յաւելուլ, թէ Կայսերական դահլիճը իւր խնդակցութիւնն և գոհունակութիւնը կը յայտնէ այդ որոշման համար ։ Առաջ Սըր Թորնդըն Միացեալ Նահանգաց մէջ անգլիական դեսպանն էր, այնտեղ իւր խոհականութեամբ, իւր հաստատուն ուղղամտութեամբ և գործոց հմտութեամբ ընդհանուր համակրութիւն գրաւած էր, և հինգ տարի է յորմէ հետէ յաջորդեց Լորտ Տըֆրինի ի Բեգրպալուրկ ։ Սըր Թորնդըն չէ այն մարդոց կարգէն, որք ազգայնութեան ախտին ազդեցութեան ներքեւ կ՚իյնան ։ Նա ցոյց տուաւ թէ ինք այնպիսի դիւանագէտ մ՚է որոյ նշանաբանն է համեստութեամբ ծառայել և համոզուած լինել թէ դիւանագիտութեան գլխաւոր կէտը կը կայանայ համաձայնութեանց և վիճելի խնդրոց բացատրութեանց մէջ ։ Նորա անխարդախ գործունէութիւնն, ուղղամտութիւնն հանդերձ անկեղծ ցանկութեամբ մը որով կ՚ուզէ բացատրել և պարզել ուրիշներուն գործոց բուն կացութիւնը, զինք յոյժ համակրելի ըրած են ոչ միայն մեր պաշտօնական շրջանակներուն այլ նաև ռուս հասարակութեան ։ Ձենք սխալիր եթէ ըսենք որ ամեն ոք մեծ ցաւ կ՚զգայ Սըր Էտուարտ Թորնդընի մեկնելուն համար, և կը յարենք թէ շատ քաջ յայտնի են անոր այն համակրութիւնք զոր ամենքս կ՚զգանք իւր նկատմամբ ։ Կ՚իմանանք թէ Սըր Թորնդըն յառաջիկայ շաբաթ Լոնտոն կ՚ուղեւորի, ապա վերստին Բեգրպալուրկ պիտի վերադառնայ իւր ընտանեաց համար որ աստ պիտի մնայ առ ժամանակ և յետոյ Կ. Պոլիս պիտի մեկնին ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Նորընտիր Տնտեսական Խորհուրդն իւր առաջին նիստն ըրաւ երէկ Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ և իւր Դիւանը [illegible] Ներսէսեան և ատենադպիր՝ Միհրան էֆէնտի Ինճէեան։

Ապա նկատողութեան առնլով Ղալաթիոյ Թաղային առժամեայ Ցանձնաժողովոյ հաշիւներն ու Տեղեկագիրը, կալուածոց Սնտուկի անցեալ տարիներու վիճակին նկատմամբ ըրած քննութեանց դիտողութիւններն յառաջիկային թողլով, Թաղային Ցանձնաժողովոյ պաշտօնավարութեան շրջանի հաշիւները նախորդ տարիներէ աւելի արդիւնաւոր և գոհացուցիչ գտաւ և որոշեց իւր քննութեան արդիւնքը տեղեկագրել Քաղաքական Ժողովին, յարակից խնդրոց մասին իւր կարծեօքն հանդերձ ։

Բաց աստի, Տնտեսական խորհուրդն զբաղեցաւ 18 զանազան խնդիրներով և որոշեց յաջորդ նիստը գումարել յառաջիկայ հինգշաբթի, ժամ 3 ½ին, ի Մատենադարան Ղալաթիոյ ։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն՝ [illegible] Տ. Եսայի Ս. Պատրիարքի վախճանման առթիւ վշտակցական նամակ մ՚ուղղելով Երուսաղիմայ Միաբանութեան, ինչ ինչ հրահանգներ տուաւ ։

Մարդահամարի Ընդհանուր Վերատեսչութենէն ծանուցագիր մը հասաւ ի Պատրիարքարան, որով կը յանձնարարուի հրաւիրել մայրաքաղաքիս Թաղական Խորհուրդներն, որպէս զի նախորդ տարւոյ օգոստոսէն մինչեւ ներկայ օգոստոսի վերջ՝ ծննդոց, վախճանմանց և ամուսնութեանց ցուցակները փութով ուղարկեն յիշեալ պաշտօնատունն, ընդհանուր վիճակագրի պատրաստութեան համար ։

Սպանիական դեսպան Քոնտը կոմն երէկ այցելութիւն տուաւ Հռոմէական Հայոց Պատրիարք Գերերջ. Ազարեան Սրբազանին ։

Ելեւմտից Հոգաբարձութիւնը նախընթաց օրը նիստ ըրաւ ի Ղալաթիա և ելմտական քանի մը խնդիրներ տնօրինեց ։

ՊՕՅԱՃԸ-ԳԻՒՂ, 4 Սեպտ.

Պոյաճը գիւղի Ս. Երից Մանկանց Եկեղեցւոյ վերաշինութիւնն աւարտած լինելով, օծման հանդէսը պիտի կատարէ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն, յառաջիկայ կիւրակէ (սեպտ. 8)։

Ուստի այսու ծանուցմամբ Մանածողովս կը փութայ յատկապէս հրաւէր կարդալ բարեպաշտ ազգայնոց ներկայ գտնուիլ սոյն չքեղ հանդիսին, որոյ տեսակն, ինչպէս յայտնի է, շատ քիչ անգամ կը պատահի. յուսով եմք որ ամեն ոք պիտի փութայ մասնակցիլ ներկայ փառաւոր հանդիսին ։

Ի դիմաց Վերաշինութեան Մանածողովոյ

Ատենապետ Կ. ՄԻՍԱՔԵԱՆ — Ատենադպիր Յ. ՖՐԷՆԿԵԱՆ

ՀԱՄԱՌՕՏ ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Յօրինեաց

ԽՈՐԷՆ Վ. ԳԱԲՐԻԷԼ ԱՇԸԽԵԱՆՑ

Հրամանաւ Գերշնորհ Տ. Խորենայ Եպիսկոպոսին

Հ. Վ. Աշճեան

Տրամաբանութեան այս համառօտ դասագիրքը, զոր Արմաշու վանքին ժառանգաւորաց վարժարանի աշակերտաց համար գրած է Գեր. Խորէն եպիսկոպոս և ու տպուած է 1871ին, ազգային վարժարանաց մէջ կարեւոր պէտք մը լեցնելու գործածուելով սպառած և շատ տեղերէ խնդրուած էր ։ Սրբազան հեղինակը վերստին աչքէ անցունելով տպագրել տուած է, կը գտնուի ամեն հայ գրավաճառաց քով, ի գին 6 ղրուշ ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կայսերական Հրամանաւ՝

Երկրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Միտիլլիի կառավարիչ Ալեաս էֆէնտիի ։ Նոյնպէս երկրորդ կարգի Օսմանիէ՝ կայսերական դիւանի երկրորդ քարտուղար Գասրի էֆէնտիի և Նուրի պէյի, ինչպէս նաև օտար թղթակցութեանց դիւանի քարտուղար Հիւսէյին էֆէնտիի ։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ կայսերական դիւանի քարտուղարներէն Ֆաղըլ, Հիւսէյին, Քեամիլ, Քեամիլ, Ճեվատ, Ֆայիզ և Րագըպ պէյերուն ։

Իւլայի առաջին աստիճան տրուեցաւ Եէմէնի կեդրոնական կառավարիչ Մահմուտ պէյի ։

Տասնորդի Տրոյ վարչութեան հաշուակալ անուանեցաւ Ելմտական ժԲ. շրջանակի քննիչ Թէվֆիք էֆէնտի ։

Տիգրանակերտի դատաւորին Տէֆթէրտար Ասիմ էֆէնտի՝ նէմէն փոխադրեցաւ նոյն պաշտօնով ։

Տրոյ վարչութեան հաշուակալութեան դիւանի քարտուղար Ֆէրիտ պէյ՝ Քարբերդի Տէֆթէրտար անուանեցաւ և յիշեալ դիւանի հաշուակալ Քեամիլ էֆէնտի՝ Մուսուլի Տէֆթէրտար ։

Ֆրանսական դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Րօպէր երէկ Բ. Դուռն երթալով, տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց Նախարար Ասիմ փաշայի հետ ։

Նոյնպէս Իտալական դեսպանատան թարգման Պ. Վէրնօնի Բ. Դուռն երթալով, տեսակցեցաւ խորհրդական Ֆախրի պէյի հետ ։

Սըր Տրըմընտ Ուոլֆի և օսմ. լիազօր պատուիրակաց գումարումն երէկ դարձեալ տեղի չունեցաւ ։

Երէկ իրիկուն, ռուսական էլչիէ շոգենաւով մայրաքաղաքս եկաւ Ռուսիոյ Ծովային Նախարարութեան տեսչական Ծովակալ Ժէչլթագոֆ։ Շոգենաւը խարիսխ նետեց Պէօյիւքտէրէի առջեւ և ծովակալը դեսպանատուն իջաւ ։

Պ. Ժէչլթագոֆ Միջերկրականէն կուգար և Պ. Նելիտոֆի բարեկամը լինելուն, քանի մ՚օր հիւր պիտի մնայ ռուսական դեսպանատան մէջ և անտի Նիքօլայեֆ պիտի ուղեւորի ։

Քորֆուի օսմանեան հիւպատոս Ա. [illegible] մայրաքաղաքս կը գտնուէր, իւր պաշտօնատեղին կ՚ուղեւորի այսօր ընտանեօք ։

Պայրամի տօնը կիրակի օրէն սկսելուն, Բ. Դուռն և կառավարական բոլոր պաշտօնատունք գոց պիտի մնան վաղը՝ Արիֆէի պատճառաւ ։

Սպարապետի Դուռը բոլոր զինուորաց յունիսի և յուլիսի ամսականները վճարեց երէկ ։

Առողջապահական Միջազգային խորհուրդն երէկ նիստ ըրաւ ի Բ. Դուռն, նախագահութեամբ Արտաքին գործոց նախարար Ասիմ փաշայի ։

Քաղաքապետ Մաղհար փաշա երէկ Բ. Դուռն երթալով, ինչ ինչ հրահանգներ առաջ Ներքին գործոց Նախարար Էտհէմ փաշայէն ։

Հելլենական կառավարութիւնը ջնջեր է հինգօրեայ քարանթինան զոր հաստատած էր Ափրիկեան Տրիպոլիէն եկող նաւուց համար, ստուգելէ յետոյ թէ Թունուզէն և Ալճերիայէն եկող նաւերն հսկողութեան կենթարկին ի Տրիպոլիս ։

Յունական Քենոնիքէնաբելօ լրագիրն հետեւեալ հիւպատոսական փոփոխութիւնները կը ծանուցանէ.

Կ Պոլսոյ հելլենական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Միհօս՝ Փիլիպէի հիւպատոս անուանած է փոխանակ Պ. Տօքոսի (նորընտիր հիւպատոսն) որ Ադրիանուպոլիս կոչուած է ։

Երբեմն Կրետէի և Փիլիպէի հիւպատոս Պ. Մավրօմաթի կը յաջորդէ Պ. Միհօսի իբր ընդհանուր հիւպատոս մայրաքաղաքիս ։

Ադրիանուպոլսոյ նորընտիր հիւպատոս Պ. Վիթալի՝ Սէրրէզ փոխադրուած է նոյն պաշտօնով ։

Իզմիրի երեւելիներէն Նահա Հաքքըթի փաշա որ մայրաքաղաքս կը գտնուէր, Իզմիր վերադարձաւ ։

Բօրէ-Դոր ելմտական լրագիրը կը ծանուցանէ թէ խորհուրդ կայ տասն հազար Օսմանեան Բէյէօքլէ արժէթուղթ գնելու ։

Կը յիշուի թէ Սպարապետութիւնը լսելով որ Կրետէի այլ և այլ կողմերը կառուցեալ ամրութիւնք կը քանդուին տեղացւոց ձեռամբ, հրահանգտուած էր Կղզւոյն կուսակալութեան որ արգիլուի այս գործն ։

Քամիւս Մէշրէղ լրագիրը կը ծանուցանէ այժմ թէ հակառակ կայսերական կառավարութեան հրամանաց, յիշեալ ամրութեանց քանդումը կը շարունակուի և գեռ վերջերս գիւղացիք կործաներ են Տիվաքիի ամրութիւններն որք կղզւոյն կարեւորագոյններն էին ։

Թուրք լրագիրը կեդրոնական կառավարութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ առ այս ։

Միտիլլիի կառավարիչ Ալեաս էֆէնտի կը շարունակէ մայրաքաղաքս մնալ ։ Կ՚ըսուի թէ Ն. Վսեմութիւն այլ եւս Միտիլլի չպիտի վերադառնայ և կարեւոր պաշտօնի մը պիտի կոչուի աստ ։

Ալեաս էֆէնտի երբեմն օսմանեան թղթատարութեան տնօրէնի պաշտօնը վարած է ։

Ալեքսանդրիոյ յունաց Պատրիարք Տ. Սոփրոնիոս՝ որ անձնական վատառողջութիւնը դարմանելու համար Լէրոս կղզին կը գտնուէր, Քիոս գնացած է ուր երկու շաբաթ չափ մնալէ յետոյ, Եգիպտոս պիտի վերադառնայ ։

Պ. Միչէլ Անթօնօբուլօ՝ որ ծանօթ է տաս բազմոյ, ժամանակաւ մայրաքաղաքիս հելլենական դեսպանատան առաջին քարտուղարի պաշտօնը վարած լինելուն, Ցունաստանի Վարչապետութեան յանձնաժողովոյն անդամ ընտրուեր է ։

[illegible] կը գրեն թէ Օրթաքէօյ գիւղաքաղաքի քաղաքային և դատական իշխանութեանց միջեւ վէճ մը ծագած լինելով, կեդրոնական կառավարութիւնն հրաման ղրկեր է այդ պաշտօնէից՝ Ադրիանուպոլիս երթալ խնդրոյն կարգադրութեան համար ։

Յիշեալ պաշտօնատարք հարցաքննութեան պիտի ենթարկին ըստ օրինի ։

Այս միջադէպին պատճառաւ, Օրթաքէօյի Շէրիի և Նիզամիյէ դատարանաց աշխէւ գտնուած գատերն առկախ մնացեր են ։

Պէրութի Հատիքէթ-էլ-Ախպար լրագիրը կը ծանուցանէ թէ իտալական երկու մարզանաւք հասեր են յիշեալ նաւահանգիստ ։ Իտալական նաւերը Թնդանօթի հարուածներով ողջուներ են օսմանեան դրօշն, և ամրոցէն պատասխանուեր է թնդանօթի հարուածներով ։

Ըստ իտալական նաւուց հրամանատարք, ըստ սովորութեան, այցելութիւն տուեր են Պէրութի զինուորական հրամանատարին ։

Քարբերդէն մեզ կը գրեն.

«Տխուր է տեղւոյս արհեստաւոր և անարուեստ անձանց խղճալի կացութիւնները նկարել ։ Քարբերդի հարուստներն իրենց ստակները գործածել չեն ուզեր, և այսպէս անգործ անձանց թիւն հետզհետէ կ՚աւելնայ ու ստակի տեր անձինք ալ կարող չեն լինիր հարստութեան գաղտնիքները մեկնելու։ Քարբերդի համար պատիւ և պարծանք են արդարեւ երկու գործարաններ՝ որք մետաքսեայ ապրանքներ (չէչէրէ) կ՚արտադրեն և Թուրքիոյ գաւառներէն զատ Եւրոպայի ու Ամերիկայի շատ մը երկիրները կը ղրկեն ։ Այս գործարաններու իւրաքանչիւրին մէջ 30-40 թիւով անձինք գործելով կ՚ապրին ։ Առաջինն մին տեղացի Քիւրքճեան Գրիգոր էֆէնտիի սեփականութիւնն է, իսկ միւսն Արաբկիրցի Գրիգոր էֆէնտիի ։ Տա՛ր երկինք, որ ուրիշ հարուստներ ալ ասոնց օրինակին հետեւէին »։

Ճքոտրայէն առնուած լրոյ նայելով, Թուրքօ-Դարատաղի սահմանագլխոյ գծման յանձնաժողովին՝ որոյ կը նախագահեն Գարատաղի Մերակոյտի անդամ Պ. Բլամենաք և Մուսթաֆա Ասիմ փաշա, Անարիմէտիքա գնացեր է իւր աշխատութեանց վերջին մասերն աւարտելու համար ։

Վաշտ մը զօրք կընկերանայ յանձնաժողովին, վասն զի կը վախցուի որ անկարգութիւնք չպատահին։

Արաբերէն լեզուաւ Էլ-Աէլամ անուն լրագիր մը սկսաւ հրատարակիլ մայրաքաղաքիս մէջ ։

Պէլգրատէն և Ուսկիւպէն առնուած լրոյ նայելով, երկաթուղեաց միացման օսմանեան մասին աշխատութիւնք յառաջ կը տարուին գոհացուցիչ կերպիւ ։ Միացման երկու գծերն ալ վերջնական ճիւղի բաժնուեր են, մասնաւոր ձեռնարկուաց յանձնուելով իւրաքանչիւրին։ Դժուարագոյն մասերն յանձնուեր են փորձառու օտարականաց, իսկ նուազ դժուարութիւն ներկայացնող մասերը տեղական ձեռնարկուաց։ Վրանիա-Ուսկիւպի գծին վրայ կառուցանելի մեծ կամուրջին հիմունք ձգուած են և գերանները պիտի բարձրանան գետակին երեսէն այնքան վեր որ ձմեռը ջուրերն յորդած ատեն, չկարենան համնիլ հոն ։ Կամուրջը պիտի չինուի երկաթէ, և միանգամայն երկաթեայ ուրիշ կամուրջներ ալ, որոց պիտոյքը կը մատակարարէ Ֆրանսայի մեծ գործարան մը։ Ձեռնարկուք վերջերս քիչ մը դըժուարութեանց հանդիպեցան աշխատաւորներն առաջ տանելու մասին, վասն զի պուլղարական մասին գծերու շինութիւնն սկսելէն ի վեր, գործաւորներէն շատեր սկսած են քաշուիլ Ասոնք Պուլղարիա կ՚անցնէին ո՛չ թէ աւելի բարձր օրական ստանալնուն համար, այլ վասն զի նորահաստատ երկաթուղին իրենց բնակած գիւղերուն մէջէն անցնելուն, աւելի քիչ ծախուք կ՚ապրին իրենց ընտանեաց ծոցը ։

Այսու հանդերձ ամեն ինչ յաջող կ՚ընթանայ ։

Բերայի Բօֆէ Օլճանեա Հրկիզեալ սրճարանի վարձակալ Պ. Զարեհի դատապարտութեան խնդիրը ծանօթ է։

Պ. Զարեհ ամբաստանուած լինելով թէ դիտմամբ հրդեհ ձգած էր իւր սրճարանին մէջ, Եզեռնական Ատեանին առջեւ դատուած և մշտնջենական դիտապարտութեան դատապարտութեամբ Սինոպ ղրկուած էր ։ Սակայն, ինչպէս ծանուցինք ժամանակին, Վըճռաքննիչ ատեանն բեկած լինելով Եզեռնական ատենի վճիռը, Պ. Զարեհ մայրաքաղաքս բերուեցաւ, վերստին դատուելու համար ։

Արդ, Եզեռնական Ատեանն որ կ՚զբաղէր այս դատի քննութեամբ, երէկ արձակեց իւր վճիռ որով անպարտ կը հռչակէ զՊ. Զարեհ ։ Ամբաստանեալին պաշտպանութիւնն ստանձնած էր ազգային ծանօթ փաստաբան Գոլօլեան Աւետիս էֆէնտի ։

Դատարանի այս վճռոյն վրայ, Պ. Զարեհ ազատ թողուած է ։

Սըրվէթը կը ծանուցանէ թէ Հանսոնի Պանքայի պահանջատէրերէն շատեր որոշած են քննութիւն մը կատարել տալ յիշեալ դրամատան սնանկութեան պարագայից նկատմամբ ։ Այս առթիւ գիր մ՚ստորագրած են որով ի ժողով կը հրաւիրեն բոլոր պահանջատէրերը ։

Անոնք որ չեն ստորագրած այդ գիրը, կրնան դիմել Ղալաթիա, Քարաքէօյի փողոց, թիւ 7, Պ. Պ. Սթէվէնսընի վաճառատունը ։

Երկու օրէ ի վեր նկարահանդէս մը բացուած է ի Թարապիա, յորում ի տես դրուած են ընտիր նկարներ, ի մէջ այլոց Լորտ Տըֆրինի, տը Վիլլէբի, Քիւզըլէ զօրավարի, Բրէձիօզիի և այլոց ձեռամբ պատրաստուած ջրանկարք ։

Նկարահանդիսի մուտքն է 2 ½ ղրշ. և արդիւնքն յատկացուած է Թարապիոյ Ցունաց ազքատիկ վարժարանին ։

Սեբաստիոյ գաւառին պաշտօնական թերթն հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդէ Սթիֆէնս անուն ամերիկացւոյն վրայ որ որոշած է աշխարհի շրջանը կատարել արագընթով (վէլօսիբէտ) և որ վերջերս Սեբաստիայէն անցած է ։

Հռչակաւոր Ճէյմս Սթիֆէնս՝ որ քաղաքս կը գտնուի, բնիկ Պոսթընցի է ։ միջահասակ և խարտեաշ պեխերով։ հազիւ երեսուն տարեկան կայ և անգլիարէն միայն կը խօսի ։ Իւր հեծած արագընթը 37 օխա կը կշռէ ։

Ցունիս ամսոյ մէջ իւր երկրէն մեկնելով Սան-Ֆրանչէսքօ գնացած է ուստից շոգենաւ նստած է Լիվրբուլ երթալու համար. այցելած Լոնտոն և շոգենաւով Տիէփ անցած է. անտի այցելած է, Փարիզ, Ստրազպուրկ, Մէճ, Վիէննա, Բէշթա, Պելկրատ, Սօֆիա, Փիլիպէ, Ադրիանուպոլիս և Կ. Պոլիս հասած է ուր մնացած է քանի մ՚օր ։

Օգոստոս 1ին Նիկոմիդիա անցաւ և անտի հետեւելով Իզնիկիրի և Եօզղատի ճամբուն, քաղաքս հասաւ 13 օրուան մէջ ։

Պոսթընէն մինչեւ Սեբաստիա, 6700 մղոն տեղ ընթացած է, բայց անխոնջ Ամերիկացւոյն ուղեւորութիւնը կանգ չառնուր հոս, այլ պիտի այցելէ նաև Պարսկաստան, Աֆղանիստան, Հնդկաստան, Պիրմանիա, Չին և Ճափոն ուստից շոգենաւ պիտի նստի Սան-Ֆրանչէսքօ վերադառնալու համար ։ Իւր ուղեւորութեան այս երկրորդ մասին մէջ պիտի ընթանայ 6-7000 մղոն տեղ, այսինքն ընդ ամենը 15000 մղոն, զոր ժամու վրայ հաշուելով, կունենանք 5000 ժամու ուղեւորութիւն մը ։

Մէկ ձեռք հագուստ ունի և կտոր մը ճերմակեղէն զոր ջրին եզրը կը լուայ ու կը հագնի ։ Մէկ օրուան համար միայն ուտելիք կառնու հետը և ամեն անգամ կանգ առնելուն նորէն կը գնէ ։ Մէկ օրուան մէջ, հարթ գետնի վրայ, կարող է մինչեւ երեսուն ժամ տեղ ընթանալ արագընթով ։

Ինկիրիէն Սեբաստիա եկած ժամանակ անցած է այն կառուղիէն որ Եէնի-Խանէ մինչեւ քաղաքս կ՚առաջնորդէ և զանոնք Եւրոպիոյ կառուղեաց նման լաւ գտած է ։ Ամեն անգամ որ կանգ առնու, նամակներ կը գրէ իւր երկիրը, նկարագրելով իւր այցելած գաւառներն և յիշելով իւր կալոյտ հանդերձին վիճակն, որ հինցած է և փոշէն ու արեւէն գոյնը փոխած ։ Փոխնորդ հագուստ չունենալուն, յանձնարարած է ի Պոսթըն, որպէս զի Կալկաթա հասնելուն պատրաստ գտնէ զայն ։

Իւր ճանապարհորդութեան միջոցին, ո՛չ աւազակի հանդիպած է ո՛չ ալ վայրի գազաններու, բայց կ՚ըսէ թէ շատ կը նեղուի բազմութենէն որ իւր շուրջը կը խռնուի, քաղաք մը մտած պահուն։ Հետեւաբար նախամեծար կը համարի ամայի ճամբաներէն ընթանալ, նոյն իսկ եթէ աւելի երկար լինին, քան երկաթուղւոյ կայարաններէն անցնիլ ։

Միակ ուղեւորն է այս՝ հիացման արժանի, որ արդ ճամբորդած է այսպիսի անհնարին պայմանաց մէջ, դիմադրելով եղանակաց անկանոնութեանց և բազմաթիւ վտանգաց որք կը վխտան ճամբուն վրայ ։

Տէրքոսեան ջրի ընկերութեան գլխաւոր երկրաչափ Պ. Աշէի պայմանագրին պայմանաժամը լրացած լինելով, Ֆրանսա վերադարձաւ ։

Այսօր միջօրէին տեղի կ՚ունենայ Բերայի յունական Զարիֆ վարժարանի Նոր շրջանի բացման հանդէսն ։

Գատը գիւղի Եէլ-Տէյիրմէնի Թաղի բնակիչք ձեռնարկած են հանգանակութեամբ մզկիթ մը կառուցանել իրենց թաղին մէջ ։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԹԱՏՐՈՆ ԻՍԿԻՒՏԱՐԻ

Երէկ գիշեր Իսկիւտարի Ամերիկեան թատրոնին մէջ տեղի ունեցաւ ներկայացումն ի նպաստ Հայ դերասանական խմբին վաստակաւորներէն Պ. Պ. Մնակեանի, Սիսակի և Կիւրեղեանի ։ Իսկիւտարի հասարակութիւնը, լիովին ըմբռնած լինելով այն քաջալերն որոյ պէտք ունին հայ դերասանք իրենց դժուարին գործին մէջ, իւր ներկայութեամբ լցուցած էր թատրոնն, որ այս առթիւ արտասովոր կերպիւ լուսաւորեալ էր ։ Ճիվան էֆէնտիի Թրքական նուագածուաց խումբն ալ, ի պատիւ նպաստաւորելոց, միջնարարներուն կը նուագէր և կ՚երգէր արեւելեան եղանակներ ։

Աւելորդ է աստ թատերախաղին գովեստն ընել։ Լէյլի Մէճնուն այն խաղերէն է որք միշտ համակրութեամբ կ՚ընդունին թատերասէր անձերէ ։ Սակայն մանաւանդ Մնակեան, Սիսակ և Կիւրեղեան էֆէնտիներու ցոյց տուած ճարտարութիւնն զգուեց զհանդիսականս, որք ջերմ ծափահարութեամբ և պսակներով յայտնեցին իրենց գոհունակութիւնը ։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Օսմանեան կայսերական Պանքայի Ղալաթիոյ և Պոլսոյ գրասենեակները գոց պիտի մնան յառաջիկայ երկուշաբթի, 9|21 սեպտեմբեր, Գուրպան Պայրամի տօնին առթիւ ։

Կ. Պոլիս 17 սեպտ. 1885

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լոնտոն, 17 սեպտ.

Անգլիա իւր միջնորդութիւնն առաջարկեց Սպանիոյ՝ Կարոլեան կղզեաց խնդրոյն համար ։

Պէրլին, 17 սեպտ.

Հեռագրական Միջազգային ժողովը վերջացուց այսօր իւր աշխատութիւնները. կարեւոր յառաջդիմութիւններ ըրած է հեռագրական սակագնոց պարզացման, միացման և զեղչման ճամբուն մէջ, այլ այս բարենորոգմունք 1866 յուլիս 1ին միայն պիտի սկսին ի գործ դրուիլ ։

Հեռագրական Միջազգային ժողովոյն յաջորդ նստաշրջանը տեղի պիտի ունենայ ի Փարիզ 1890ին ։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՆՔԱ

Լոնտոն 17 սեպտ.

Անգլիոյ Պանքային շաբաթական հաշուեկշիռը՝ նախորդ շաբթուան հաշուեկշռոյն հետ բաղդատմամբ՝ հետեւեալ տարբերութիւնները ցոյց կուտայ.

Պատրաստ մետաղադրամ— նուազում— անգ. ոսկի	77,000
Փոխանակագիրք և այլ թղթեր— յաւելում —անգ. ոսկի	200,000
Պանքնօթք ի պահեստի — յաւելումն —անգլ. ոսկի	150,000
Պահեստի դրամոց համեմատութիւնն յանձնառութեանց հետ	42 ½ o/o

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 6 Սեպտեմբեր

ԸՆԹԱՑԻՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ պահանջի		109 ⅝
3 » » »	(վճարելի)	109 ¼
» Բարիզ »	(պահանջի)	22
» » »	(վճարելի)	23 07 ½

ԸՆԹԱՑԻՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

		Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. D. ՍԷրիա. Կ.)		17 37
Պորսային գոցուելէն վերջը	»	17 36
Բերայի մէջ	»	— —
Այսաւօտուն բացուեցաւ	»	17 36
Բարձրագոյն գին	»	17 36
Նուազագոյն »	»	17 35 ½
Կէս օրին	»	17 36
Փոխառութիւն 1858) 1862)	A. ՍԷրիա Դ. Կ.	33 20
» 1860) 1863) 1872)	B. » » Կ. »	18 25
» 1865) 1869) 1873)	C. » Դ. »	17 35

Ինիֆիէ Եգիպտական

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	73
Այս առաւօտ բացուեցաւ Գ. Կ.	73
Կէս օրին	73

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍ

Կամբէթ ճէնէրալ	Գ. Կ. Անգլ. Լ.	3 25
Քրէտի ճէնէրալ	» » Օսմ. »	6 32
Պանք տը Գոնս.	» »	4 30
Սօս. Շամպ է վալէօր	» »	3 50
Թրամուէյ	» »	290
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	42
Օպլիկասիոն տը Բրիօրիթէ		—
Բաժնեթուղթ Լաւրիօնի		56

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
Ֆրանքնոց	»	87 35
Անգլիական ոսկի	»	110 16
Բոլ Իմբէրիալ	»	90 17
Քրիմիգ	»	51 20
Թուղթ Թղթադրամ	»	9 11
» արծաթ	»	89 30
Ֆիօրին	»	8 35
Մէճ. արծ. (տաքր.)	»	108 3
Կէսնոց	»	102 25
Հինգնոց	»	102 25
Մէթալիք	»	98
Պղինձ	»	—
Մէջիտ դրամ	»	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտրա, 17 Սեպտեմբեր, ժամ 5 վայրկ. 15 երեկոյ

Անգլ. Քօնսօլիտէ		100 ⅛
Օսմ. Սէրի Դ.	բացուեցաւ	16 ½
» » »	գոցուեցաւ	16 7/16
» » Ա.		34
» » Բ.		19
» » Գ.		16 ⅜
Օթօմանն 1871		71 ½
Փոխառութիւն 1877		85 ¼
Պանք Օթօման		11 ⅜
Ռուսական փոխառ. 1873		95 ⅛
Եգիպտական միացեալ (Ունիֆիէ)		66 ⅛
» առանձ. (բրիվիլէժիէ)		90 ⅛
Տայրա Սանիէ		63 ⅞
Տօմանիալ (փոխառ. Ղօնիլը)		87 ¼
Հունգարական պարտաթուղթ 4o/o		— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ		— —

Վիէննա, 17 Սեպտեմբեր, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտրայի վրայ	125 30
Օսմանեան երկաթուղի	20 70

Բարիզ, 17 Սեպտեմբեր, ժամ 3 վայրկ. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 ½ o/o		109 90
» » 3 o/o		81 25
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	բացուեցաւ	16 60
» » »	գոցուեցաւ	16 55
» » Սէրի Բ.		18 70
» » Գ.		16 60
Օսմանեան երկաթուղի		42
» Բէժիի բաժնեթուղթք		— —
Պանք Օթօման		542 50
Գրէտի Լիոնէ		— —
» Ֆօնսիէ		1326 25
Բաժնետոմս Լիոնի		— —
Սուէզի ջրանցք		2055
Ռուսական 5o/o 1877ի		99 ¼
Իտալական Ռանթ		96 05
Եգիպտական միացեալ		333 75
Սպանիական (արտաքին)		56 17/32
Բրիօրիթէ Թիւրք		395
5o/o Հելլենական		317 50
Չէք Լոնտրայի վրայ		25 25

ԲԱՐԻԶԻ ԲԹՈՒԹ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 17 Սեպտեմբեր, ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 ½ o/o	109 87 ½
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ	Ընթացք չկայ
Ունիֆիէ Եգիպտական	—

ԱԶԴ

Համազգեաց Վարժարանի Խնամակալութիւնը կը ծանուցանէ պատուարժան ծնողաց զի վարժարանը կը բացուի յառաջիկայ Բշ. օր, Սեպտ. 9 և դասախօսութիւնք կ՚սկսին ։ Խնամակալութիւնը քաջայոյս է որ ծնողք շատ գոհ պիտի լինին դպրոցական այն նոր կարգադրութիւններէն որք տեղի ունեցան այս շրջանին համար, ի բարւոք կրթութիւն օրիորդաց վարժարանին ։

Ի Բերա, Հալէ փողոց թիւ 11

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ԳԻՍԱՒՈՐՔ

ՅՕՐԻՆԵԱԼ Ի ՀԵՐՈՆԻՄՈՍԷ ԲԱՐՍԵՂԵԱՆ

Երկրաչափ-ճարտարապետ և [illegible] Ասողական [illegible]

Հերոնիմոս էֆէնտի Բարսեղեան որ բազմածանօթ է իւր գիտական այլ և այլ հրատարակութիւններով, Գիսաւոր Աստեղաց վրայ ի լոյս ընծայած է այս նոր գործ որ՝ համառօտ, բայց իւր տեսակին մէջ նորագոյն ծանօթութիւններով լի հատոր մ՚է, պատկերազարդ ։

Այս գրքոյկ ժողովրդեան, բայց մանաւանդ վարժարանաց համար յօրինուած է և մեծապէս օգտակար կրնայ լինել անոր ընդհանրացումը ազգային վարժարանաց մէջ ։

Կը գտնուի Հայ գրավաճառաց քով ։

Գին 10 ղրուշ ։

Պետական Ազդ

ՏՕՔԹԷՕՌ ՌՕՊԷՆՍՕՆ

Ի գիւրութիւն իւր ամեն կողմէ դիմող յաճախորդաց, որոշած է այսուհետեւ գտնուիլ ամեն օր ժամը 4էն մինչեւ 7, ՆԻՒ-ԵՈՐՔ ԴԵՂԱՐԱՆ Եէնի-Ճամի, Նամահկաստան դէմ, թիւ 12։

Տօքթէօռը, բաց ի Կուրծքի, Ստամոքսի և Աղեաց հիւանդութիւններէ, որոց համար արդէն համբաւ ստացած է, կը զբաղի նաև մանաւանդ փամփուշտի և Միզանցքի հիւանդութեամբք և Գաղիական ախտով, որոց համար մեծ հմտութիւն ստացած է հիւանդանոցաց մէջ։ Ելեքտրականութեան, Ստամոքսի լուացման և Շոգիներով կատարուած դարմանոց վերաբերեալ նորութիւնք ի գործ կը դրուին ամենայն յաջողութեամբ ։

Երեքշաբթի օրերը աղքատները ձրի կը դարմանուին ։

2—16

ՀԻՒԱՆԴԻՆ ԲԱՐԵԿԱՄԸ

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՇԻՒԱՆԴԱՑ ԴԱՐՄԱՆՄԱՆ

Ի

ՏՐ. Ս. Ք. ՑԱՆԿԻՒԶԵԱՆԷ

Կեդրոնատեղին է Արամեան Գրատունը, և կը ծախուի բոլոր Հայ Գրավաճառաց և Պ. Վալտրի քով ի Բերա ։

ԳԻՆ 1 ՄԷՃԻՏ

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Քաղկեդոնի Մխիթարեան վարժարանին բացումը տեղի պիտի ունենայ սեպտեմբեր 9 երկուշաբթի օրը ։

3—3 ՏԵՍՉՈՒԹԻՒՆ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԹԱՏՐՈՆ ԻՍԿԻՒՏԱՐԻ

1885 ՍԵՊՏ. 7 ՇԱԲԱԹ ԳԻՇԵՐ Ի ԺԱՄ 2 1/2

ՇՔԵՂ ԵՐԵԿՈՅԹ Ի ՆՊԱՍՏ

ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄ ԸՆԿ.

ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹԵԱՄԲ Պ. Մ. ՄՆԱԿԵԱՆԻ

ՄԱՆԿԱՆՑ ԲԺԻՇԿԸ

Թատերգութիւն 1 յառաջաբան և 4 արարուած

ՆԱԽԱՆՁՈՏ ԱՆԵՐՆ

Կատակերգութիւն 1 արարուած

ԾԱՆ. — Սոյն երեկոյթին արտաքոյ կարգի փայլ մը տալու համար Թատրոնը ելեկտրական լուսով պիտի լուսաւորուի ։

ՎԱՐՍԱԿ ԵՒ ԳԱՐԻ

Հետեւեալ տնտեսական տեղեկութիւնները քաղուած են Գերմանիա գտնուող հայ երիտասարդի մը կողմէ առ իւր մէկ բարեկամն ուղղեալ նամակէն.

Մի քանի ամիս առաջ կարդալով թէ Պոլսոյ Թրամվէյի ձիերն ինչ կ'ուտեն, բոլորովին զարմացայ թէ ի՛նչպէս վարսակի տեղ գարի կը գործածուի, թէպէտ ո՛չ միայն վարսակի գինը գարիէն աւելի վար է, այլ նաեւ գարիի արժէքն իբր կերակուր վարսակէն վար է։ Բազմաթիւ փորձեր ցուցած են մինչ ցարդ բացարձակապէս թէ իբր ձիու կերակուր վարսակը կարելի չէ մի ուրիշ նիւթով փոխարինել, որ մինչեւ իսկ մի և նոյն գնով կենդանին այնչափ առողջ և առոյգ պահէ՝ որչափ վարսակը ։ Ուստի ուշադրութիւն կը հրաւիրեմ սոյն կէտին վրայ, խորհուրդ տալով որ միանգամ փորձուի թէ ինչ որ յարեւմուտս հաստատուած է, նաեւ յարեւելս զօրութիւն ունի։

Ես չեմ ուզեր բացարձակապէս պնդել թէ ինչպէս հոս նոյնպէս և Տաճկաստանի մէջ վարսակը ձիու միակ կերակուրը լինելու է, վասն զի քիմիական փորձեր ապացուցած են թէ սոյն նիւթեր աշխարհի զանազան կողմերը մի փոքր տարբերութիւն ունին իրենց քիմիական կազմութեան մէջ. ո գիտէ գուցէ կայ նաեւ մի ուրիշ գաղտնիք՝ որով մարդ գերադասել ստիպուած լինի Տաճկաստանի մէջ գարին՝ վարսակին. սակայն կարելի է նոյնպէս որ թէպէտ վարսակի որպիսութիւնն գարիէն անհամեմատ առաւել բարձր Տաճկաստանի մէջ իսկ, ժողովրդի տգիտութիւնն գարիի գործածութիւնն ընդունած լինի ։ Ուստի փորձեցէք մի անգամ, առաւել չէ հնար փոխանակ 100 հոգւոյ գարւոյ՝ 85 հոգւոյ վարսակ, և եթէ այս շատ գայ, միայն 75 հոգւոյ ։ Սակայն չըլլայ թէ այս փոփոխութիւնն մէկ օրուայ մէջ կատարէք, այլ սակաւ առ սակաւ 10-15 օրէն միայն փոփոխութիւնն կատարեալ ըրէք, ապա թէ ոչ կրնայ ձին հիւանդանալ ։

Կ'առաջարկեմ նոյնպէս հետեւեալ փորձերն ընել,

Շատ աշխատող ձիուն

Քիլօ

7 վարսակ	6 վարսակ	5 վարսակ	4 վարսակ
1 գարի	1 բակլա	1 բակլա	3 բակլա
1 1/2 բկլ.[1]	1 գառնբկ[2]	2 գառն բկլա	1 գարի
6 յարդ	7 յարդ	7 յարդ	7 յարդ

Քիչ աշխատող ձիուն

4 վարսակ	3 վարսակ	5 վարսակ
2 բակլա	2 բակլա	1 1/2 բակլա
8 յարդ	9 յարդ	7 յարդ

Եթէ չոր մամուռ և կամ լաւ չոր խոտ կայ, հետեւեալ փորձերն ընել —

Հեծնելու և կամ կառքի թեթեւ ձիու համար.

3—4 1/2 քիլօ վարսակ (ծանր աշխատութեան ատեն քանակութիւն աւելցնել մինչև 6).
3—4 » խոտ.
1—1 1/2 » յարդ.

Խոշոր կառքի ձիուն.

5—6 քիլօ վարսակ.
3—4 » խոտ.
1 1/2—3 » յարդ.

Անտարակոյս սոյն քանակութիւններն բացարձակապէս անփոփոխ հրատարակել անհեթեթ է իւրաքանչիւր պարագայի համար. բնական է որ մի մեծ ձի առաւել կ'ուտէ և մի փոքր ձի նուազ, նաեւ աշխատութիւնն անհուն աստիճաններ ունի ։ Ուստի սոյն թիւերն միայն մի բաւական որոշ գաղափար կուտան. վասն զի անհնար է, ինչպէս ըսի, իւրաքանչիւր պարագայի մէջ ձիուն ծանրութիւնն և նորա աշխատութեան քանակութիւնն նախապէս որոշել ։ Ձիապանին և կամ ձիուն տիրոջ աչքն պէտք է որ մնացածն ընէ ։

Եթէ վարսակի արժէքն նաեւ Տաճկաստանի մէջ ճանաչուի, ձի պահող անձինք պիտի կարենան բաւական ստակ խնայել և միանգամայն իրենց ձիերուն ոյժէն մի լաւագոյն գործածութիւն ընել։ Մի դիտողութիւն. — Բարեկամ մը ինձ կը գրէ թէ ցորենի հօխան Սամսոնի մէջ 30—35 փրյ. գարիին 25 փրյ. իսկ վարսակինը 15—20 փրյ. է. համեմատեցէք մի անգամ, Գերմանիոյ մէջ ցորենի քիլօն 30—36 փրյ. գարիինն 28—36 փրյ. իսկ վարսակինն 26—34 փրյ. է դիտեցէք նախ՝ թէ վարսակն համեմատաբար ո՛րչափ արժան է Սամսոնի մէջ. այս պատճառաւ ահա Զարչամպայէն ահագին քանակութեամբ վարսակ Մարսիլիա կը ղրկուի. երկրորդ թէ չնկատելով որ Սամսոնի կողմերն հողն առ նուազն տասնապատիկ աւելի աժան է, ինչպէս նոյն վերոյիշեալ բարեկամ ինձ կը գրէ, ցորենի գինն գրեթէ հաւասար է այս տեղի գնոյն, որով և անոր արտածութիւնն առ այժմ գրեթէ անհնար է. այս անտարակոյս մեր հողագործաց տգիտութենէն յառաջ կուգայ ։

(1) Կոտրել և թրջելէ վերջ ։
(2) Նաւ մը ջրով լուալէ վերջ ։

ՆԱՄԱԿ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԳԱՏԸ-ԳԻՒՂ, օգոստ. 30

Այժմեան ընդհանրապէս ամեն սորվածներէ օգուտ կը քաղէ ազգին ծառայողներու և ոն անձնաւորութիւններն, որք կարեւոր պաշտօններ կ'առանձնեն ազգին մէջ. ներելի չէ՞ արդեօք ըսել թէ դպրոցի մը տեսչութիւնը կարելի է համարել մի յոյժ կարեւոր պաշտօն. չենք կարծեր որ պատասխանը ժխտողական լինի. դպրոցի մը տեսուչ կարող է մինչ իւր ոգւոյն պատկերը ցոլացնել աշակերտաց վրայ։ Ի հարկէ ազգին իրաւունք ունի գիտնալու թէ ո՛յք են նոքա, որոց վերին խնամոց կը յանձնուի հայ զաւակաց ապագայի հոգը ։ Այս նկատողութիւններով աւելորդ չենք համարիր մի քիչ ընդարձակ նկարագրել այն երիտասարդը, որոյ խոհականութեան վստահացան Գատըգիւղցիք իրենց երկսեռ վարժարանի խնամակալութիւնը ։

Վերջին ամիսներս Արամեան վարժարանի հոգաբարձութիւնը հրաւիրեց վարժարանի տեսչութեան Տաղաւարեան Նազարէթ էֆէնտի, երիտասարդ գիտնականն, որ իւր ուսումն աւարտած ի Ֆրանսա, այսօր կարող կը լինի իւր ծառայութիւնները մատուցանել ազգին ։

Ինքնօգնութեան կենդանի օրինակ մ'է այս երիտասարդը ։

1869 թուականին Տաղաւարեան Սեբաստիայէն Պոլիս կուգար հազիւ 7 տարեկան և կ'աշակերտէր Իսկիւտարի և Ղալաթիոյ դպրոցներն. 78ին իւր ուսումն արդէն աւարտած Ղալաթիոյ վարժարանը, 16 տարեկան հասակին մէջ կը մտնէր ի Ֆրանսա երկրագործութիւն ուսանելու ։ Արդարեւ յանդգնութիւն մ'էր այդ ձեռնարկն. առանց, անօգնական, դրամն առանց մի փրանք ունենալու, յղանալ այդպիսի խորհուրդ մը և զայն իրագործելու ձեռնարկել սովորական գործ չէ. բայց Սեբաստացի պատանին կը յաղթէ ամեն դժուարութեանց, կը ճարէ փոքրիկ գումար մը, և կը նետուի շոգենաւ. կ'երթայ Ֆրանսա և անդ կարող կը լինի մտնել ագարակի մը մէջ ուր կը ծառայէ .... ։ Այդ գործնական ծառայութեան վկայագիրն ի ձեռին և որ լաւագոյն է իւր գործնական աշխատութեան շնորհիւ, պատրաստած փոքրիկ գումարովը կը յաջողի մտնել Մէրչէնի երկրագործական վարժարանն ուր երկամեայ շրջանն աւարտելով, կ'աշակերտի Փարիզի Երկրագործական Համալսարանին ։

Զենք ուզեր երկարօրէն պատմել թէ համալսարանի աշակերտութեան միջոցին, ո՛րպիսի տառապանաց տակաց, ո՛րքան աշխատութիւններ կրեց, որպէս զի կարենայ հայթայթել իւր օրապահիկն և անպակաս հետեւիլ համալսարանի ընթացից ։ Հեշտ է երեւակայել թէ երիտասարդ մը հոգւոյ զօրութեամբ ո՛րքան օժտեալ պարտի լինել, որ կարենայ թէ՛ իւր օրուան հացը ճարել և թէ՛ ուսումն շարունակելով 40 շրջանաւարտ աշակերտաց մէջ չորրորդն հանդիսանալ։ Արդարեւ համալսարանն մտնելէն երկու տարի վերջ .... վկայագիր ստացած կը տեսնենք զինքն ։

Երիտասարդ ուսանողը միեւնոյն ժամանակ կը փափաքէր որչափ կարելի է ընդարձակ սահմանի մէջ մշակել գիտութեանց ճիւղերը, այս պատճառաւ կը հետեւէր ծառաբանութեան և այգեբանութեան գիւղերային վարժարանաց դասերուն ։ Երկրագործական համալսարանի չորրորդ վկայեալը այդ բանութեան վարժարանի երկրորդ պարգեւն և ծառաբանութեան առաջին պարգեւն ստանալու կ'արժանանայ ։ Պէտք չէ կարծել թէ Տաղաւարեան էֆէնտի իւր դափնիներու վրայ կը ննջէր. ընդհակառակն նորանոր աշխատութեանց կը ձեռնարկէր այնպիսի ոգեւորութեամբ իբր այն թէ ամեն դժուարութիւններ վանելու բաղդաւորութիւնն ունեցած լինէր և ուսումն զբօսանաց առարկայ միայն համարէր. կը հետեւէր Սորպոնի բնական պատմութեան դասերու և միւս կողմէ ժամանակ կը գտնէր Թռոքատէրոյի պալատան մէջ բանախօսութիւններ ընել, իբր անդամ .... միութեան ։

Արձակուրդի միջոցին երիտասարդ հայ ուսանողն ըստ դպրոցական ներքին կանոնագրի երկրագործական պըտոյտ կ'ընէր Ֆրանսայի արեւելեան և Ալմանիոյ արեւմտեան գաւառներն, և Լոնտրայի շրջակայները ։ Այդ պըտոյտն ընելով, կ'ուսումնասիրէր ագարակներն, երկրաբանական խաւերն, կերդանիներն ու բոյսերն և կը ղըրկէր իւր տեղեկագիրներն առ երկրագործական տեսչութիւն Ֆրանսայի ։ Այդ ամեն աշխատութիւնները աւարտելով, Նազարէթ էֆ. Տաղաւարեան 1883ի վերջերն կը վերադառնայ ի Կ. Պոլիս, ուր շուտով ժողովրդին ծանօթացաւ իւր տնտեսագիտական, երկրագործական և գիտական պարբերական հրատարակութիւններով ։ Առաջարկուեցան իրեն զանազան շահաւէտ պաշտօններ զանազան երկիրներու մէջ և Տաղաւարեան էֆէնտի մտադիր էր երթալ Պուէնոս Այրէս, սակայն զանազան նկատումներով ստիպուեցաւ մնալ Պոլիս ։ 1884ին սկիզբները Ն. էֆէնտի Տաղաւարեան գնաց Սեբաստիա՝ Սենեքերիմեան ընկերութեան հովանաւորութեան տակ գտնուած վարժարանաց տեսչութեան պաշտօնով, ուր օգտակար կերպով կ'աշխատի վարժարանաց յառաջդիմութեան, կ'աջակցի Անձնուէր ընկերութեան վերածագման, կը կազմէ Սեբաստիոյ Հայուհեաց ընկերութիւնը, ծառայութիւններ կը մատուցանէ ազգային զանազան հաստատութեանց և 1885ի մայիսին կը վերադառնայ ի Պոլիս, ուր Գատըգիւղի Արամեան վարժարանի նորակազմ հոգաբարձութիւնը կը հրաւիրէ զինքն ստանձնել նոյն տեսչութիւնը ։

Իւր այս նոր պաշտօնին մէջ Տաղաւարեան էֆ. ժամանակ կը գտնէ օգտակար հրատարակութիւններ ընելու ։ Գիտենք թէ մի ամսաթերթ կը հրատարակէ «Գիտական շարժում» անուամբ. բայց աստի մամլոյ յանձնած է մեծ աշխատութեամբ պատրաստուած Բնական պատմութեան Ա. հատորը ։

ԴՊՐՈՑԻ-ԲԱՐԵԿԱՄ

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

«ԱՐԵՒԵԼՔ» Ի

ՃԷՐՁԻ ՍԻԹԻ, 19 օգոստ.

Այսօր մի քանի ցրուեալ խումբերու վրայ ալ նոր տեղեկութիւններ տալով կ'ուզեմ վերջացնել Ամերիկայի հայ գաղթականութեան վիճակագիրն. միայն Փէնսիլվանիայի ազգայնոց համար գրելն թողլով ուրիշ անգամի մը, որոց վրայ որոշ գաղափար չեմ կրցած ունենալ մինչեւ հիմայ ։

ԹԷՔՍԱՍ նահանգ. — Շատերուն անծանօթ մնացած խումբ մ'ալ ունինք այդ տաք նահանգին խորերն թափառող ։ Թէքսասի հայերն շատ տարիներ առաջ Կ. Պոլսոյ և Պրուսայի շրջակայներէն գաղթած են Ամերիկա անձի մը առաջնորդութեամբ, և հաստատուած են սոյն նահանգին գիւղօրէից միոյն մէջ անուանելով զայն ԱՐՄԵՆԱ. կ'ըսուի թէ սոյն գիւղը ցարդ նոյն անուամբ ծանօթ է բոլոր երկրին մէջ ։

Արմենիայի հայերն իրենց գաղթած ժամանակ՝ ըստ այլոց վկայութեան՝ 15-20 ընտանիքի չափ եղած են. ասոնք չկարողանալով դիմանալ երկրին տաք օդին, ոմանք ցրուած են ուրիշ կողմեր, ոմանք հիւանդացած և գուցէ մեռած են իսկ այդ երկրին մէջ։ Վերջապէս հիմայ շատ քիչ կը հաշուի սոցա թիւն. բարեկամ մը անցեալ օր կ'ըսէր թէ 15 անձէ աւելի չեմ կարծեր որ ըլլան Արմենիայի ազգայիններն ։

Արմենիոյ Հայք չգիտեմ թէ ինչ գործով զբաղեալ են. միայն այսչափ լսած եմ թէ լաւ վիճակ մը չունին բնաւ ։ Պ. Ց. Փ. որ անցեալ տարի այդ կողմերն այցելած էր, տխուր գոյներով կը նկարագրէր մեր անծանօթ մնացած ազգայիններուն վիճակն ։

ՔՈՆՆԷՔԹԻՔԸԹ. — Սոյն նահանգիս մէջ Հայք շատ սակաւաթիւ են. հազիւ 2-3 անձ. ոլորն ալ դպրոցական. ասոնցմէ մին Նիւ-Հէվընի մէջ կ'ուսանի փիլիսոփայութիւն, միւսներն ալ կը գտնուին ուրիշ քաղաքներու մէջ, տարբեր դպրոցներ յաճախող ։

ՉԻՔԱԿՕ. — Չիքակոյի մէջ չկան հայեր, թէեւ անցեալ տարի քանի մը երիտասարդներ գտնուած են նահանգին մի քանի քաղաքաց մէջ առեւտուրի համար ։

ՔԱՆԱՏԱ. Քանատայի մէջ ալ հայ կայ, թէեւ 2-3 անձեր. ասոնցմէ միոյն վրայ միայն տեղեկութիւն ունինք քիչ մը ։ Այս անձ Տիգրանակերտցի երիտասարդ մ'է Գալէմքէրեան անուն և ունի արտասովոր մի գործ բաւական գոհացուցիչ ։

Շրջուն .... — Միացեալ նահանգաց ամեն կողմերն վազող խումբ մ'ալ ունինք, որոց վրայ ցարդ բան մը չի գրուեցաւ ։ Սխալ չենք գործած ըլլար շրջուն փերեզակ անուանելով ասոնք, քանի որ նահանգէ նահանգ, քաղաքէ քաղաք ու գիւղէ գիւղ կը ճամբորդեն վաճառելու համար տաճկական ապրանքներ, ինչպէս գորգ, ասեղնագործներ, տաճկական գլխարկ (ֆէս), վարդի իւղ եւ այլն. ասոնք ընդհանրապէս գոհ են իրենց վիճակէն, այսինքն գոհ են իրենց առեւտուրէն ու շահէն ։

Հայ շրջուններու ճիշդ թիւն անծանօթ մնալով հանդերձ, մեր գիտցածներն միայն 10 է աւելի են, որոց 4-5ը դպրոցական. այս վերջինք ձմեռը կ'ուսանին ու ամառը առեւտուրով կ'զբաղին. լա՛ւ հնարք ։

Թափառական. — Գործ, բաղդ ու ապրուստի ճամբայ փնտռող քանի մը անձեր ալ կան Ամերիկայի մէջ, որք թափառական կը շրջին ամեն կողմ. ասոնցմէ մին որ Նիւ-Եորք նահանգի մէջ կը գտնուի այժմ, մէկ ու կէս տարի կորսուած մնալէ յետոյ երեւան ելած է այժմ դարձեալ անյաջող ։

Արաբկիրի Հայ Աւետարանականաց քարոզիչ Պատուելի Միրաքեանեան որ երկու տարիէ հետէ Ամերիկա կը գտնուէր, պաշտօնատեղին կ'ուղեւորի մօտերս ամենայն յաջողութեամբ ։

Պատ. Միրաքեանեան Արաբկիրի մէջ ժողովարան մ'ու վարժարան մը կանգնելու համար Ամերիկա եկած էր հանգանակութիւն մը բանալու նպատակաւ, ինչպէս որ ըրաւ Պատ. Պօյաճեան շատ տարիներ առաջ, և յաջողեցաւ եկեղեցի մը կանգնել Տիգրանակերտի մէջ։ Պատ. Միրաքեանեան շատ մը դժուարութեանց բախելէ յետոյ յաջողեցաւ վերջերս ։ Ամերիկայի Պորտ ընկերութիւնն որ բարենպատակ պատուելոյն դէմ կը գործէ եղեր, չէ կրցած վերջապէս անպակաս թողուլ Միրաքեանեանի ձեռնարկ. Հայ Պատուելին երկար ատեն Պորտին դէմ մաքառելէ յետոյ, Մկրտիչեան եկեղեցւոյն դիմած էր յուսահատ. և սոքա միջոցելով զՊատ. Միրաքեանեան հանգանակած են 16,000 տոլար ու յանձնած են Հայ հովիւին։

Արաբկիրի հովիւը անտեղեակ է անգլիարէն լեզուին, իւր բոլոր գործողութեանց մէջ իրեն օգնական ու թարգման ունեցած է Պ. Ալտալեան անուն անգլ. լեզուի քաջահմուտ անձն որ ծանօթ է անշուշտ լրագիր ընթերցողներուն ։

Անցեալ շաբթու Պատ. Միրաքեանեանի հետ տեսակցութիւն մ'ունեցող անձ մը կը վկայէր թէ Հայ պատուելին իւր հանգանակած դրամին մեծ մասը պիտի յատկացնէ վարժարանին և մնացեալն միայն ժողովարանի շինութեան ։

Սրտի ցաւով կը լսենք թէ Նիւ Եորք հրատարակուող Դրութհ Սիքր լրագրին մէջ անվայել հատուած մը կայ եղեր Արաբկիրի քարոզչին դէմ գրուած ։

Մեր հրատարակած նամակներէն շատերն, որք ուշադրութիւն գրաւելու բնութիւնն ունէին, զայրոյթ պատճառած են քանի մը պարզամիտներու, անանկ որ սոքա սկզբունք ըրած են իրենց խծբծել իմ բոլոր յօդուածներս. այս կարգի անձանց պատասխան իսկ տալ սովոր չեմ, քանի որ իրենց ըրածն լոկ թշնամութիւն մը և կամ անկարեւոր հարցում մ'է։ Սակայն պարտաւորութիւն կ'զգամ շնորհակալ ըլլալ ամէն անոնցմէ որք բարեկամաբար զգուշացուցած են զիս Հայ Աւետարանականաց դէմ սուր գրիչ մը գործածելէ, թէև մեր բոլոր գրածներուն մէջ ճշմարտութիւն յարգուած է միշտ ։

Նիւ Եորքի բնակիչներէն Մուշեղի Պ. Յ. Բ. անցեալներն ցաւ կը յայտնէր Նիւ Եորքի Հայոց վրայ գրած նամակիս մէջ Հայ դասերու զանազանութիւններն չի բացատրած ըլլալուս պատճառաւ, և կը մեղադրէր զիս բոլոր գործաւորք աննշան գումար մը միայն կ'ստանան –ըսելուս համար ։ Նա մանաւանդ արդոյ բարեկամս զայրացած կ'երեւէր մասնաւոր կէտի մը համար. կ'ստիպէր զիս նաև այդ մասին վերստին գրել ու ճշմարտութիւնն յայտնել յօգուտ ընթերցողաց, եւ կը հաստատէր իւր ըսածներն շատ մը գործաւորաց վկայութեան ապաւինելով ։

Իրաւունք ունի Բ. եթէ մեր այդ մասին ունեցած համոզում սխալ եղած ըլլայ ։

Հ. ԷԿԻՆԵԱՆ

ԶԱՆԱԶԱՆՔ

ՃԱԳԱՐՆԵՐՈՒ ԱՐՇԱՒԱՆՔ ՄԸ

Փարիզեան լրագրի մը մէջ կը կարդանք.

Աւստրալիա վտանգի մէջ է ։ Ահռելի արշաւանք մը կ'սպառնայ անոր, կը գրկէ, իւր մէջ կ'առնու, կ'ընկղմէ, կը սեղմէ, կը կրծէ, կ'աւերէ զայն, և ամեն կողմէ խմբով ոտք կ'ելնեն դիմադրելու, կասեցնելու, յաղթելու համար ։

Այդ ահռելի արշաւանքն են ճագարները ։ Եւրոպական լրագրի մը նայելով, խնդիրը բոլորովին ծանր է. Մէլպուռնի ընդհանուր հիւպատոսն վտանգի աղաղակ մ'արձակած է որուն պատասխանած են Աւստրալիոյ ամեն արձագանգները ։ Բաց աստի, ... աւստրալիական թերթը կը ծանուցանէ թէ խորհրդարանը 250,000 անգլիական ոսկի քուէարկած է այդ հրաչեայ վանդալներուն համար ։

Արդէն գիտութեան ամեն միջոցները ի գործ դրուած են մարտնչելու համար կրծող պատուհասին դէմ. այլ ցարդ թոյնաւոր վարսակն և .... միայն քիչ մը օգտակար եղած են. Միւս կողմէ, պաշարողներն այնքան բեղմնաւոր են որ արշաւանքն ամեն օր կը զօրանայ և կ'աճի։ Խորհրդարանը նոր գումարներ պիտի քուէարկէ ։

Ճագարներն իրենց առաջին փորձը չէ որ կ'ընեն։ Դարեր առաջ, ահեղ արշաւանք մը կ'սպառնար Հռոմէական կայսրութեան ։ Ո՛չ Կիմբրացիք էին անոնք, ո՛չ Տեւտոնք, ո՛չ Ալարիկ, ոչ Աթիլա, այլ ճագարներն ։

Իրենց երամները կ'ողողեն զՍպանիա, Պալէարեան կղզիները, Գորսիկա, Սարտէնիա, հարաւային Ֆրանսա, հողը տակն ու վրայ ընելով, անտառները կրծելով, նահանգներն աւերելով, քաղաքներ տապալելով, արտերը թալլելով, անտառաց և դաշտաց մէջ վխտալով, լեռները մազցելով, տափարակները ծածկելով. մուշտակի կոհակներ, վէպ ի վէպ խայտալով մէկ հորիզոնէն միւսը, և միշտ բարձրանալով, ծով կենդանի և թխայորդ, որու անհունութեան վրայ կը աստանէին հսկայ ականջներ ։

Ճագարները աշխարհի տէր են. միլիոններ էին, միլիառներ են ։ Ի՛նչ ընել։ Խաւլոն, խեղայեր, Պալէարեանց բնակիչք ալ .... կը դարձնեն դէպ Հռոմ և օգնութիւն կը հայցեն ։

Հռոմ զօրք կը ղրկէ։ Այլ այն լեգէոններն որ աշխարհի յաղթած էին, կ'ստիպուին պարտութիւն խոստովանիլ։ Ճագարն անձնատուր չլինիր. միշտ կ'արշաւէ, կը դիմադրէ ։

Վկայ հռոմէական արծիներուն անզօրութեան, պաշարեալք յայնժամ իրենց օգնութեան կը կանչեն սիրուն պզտի կենդանի մը, ֆիւրէն, ճագարներուն դահիճը։ Կ'երթան փնտռել զայն ի Լիբիա, դաշնակցութիւն մը կը կնքեն անոր հետ և կրծող հրոսներուն վրայ կ'արձակեն ։ Ֆիւրէն հրաշքներ կ'ընէ ։ Ցեռս կը մէջ բարբարոսներն ։ Աշխարհս ազատած էր ։

Այդ յիշատակելի թուականէն կը սերի մարդուն և ֆիւրէին դաշնակցութիւնն, նուիրական կապ որ կը յիշեցնէ հասարակաց փառք մը և երկու հազար տարիէ ի վեր կը տեւէ։ Միթէ ֆիւրէն միշտ մարդուն հաւատարիմ օժանդակը և ճագարին անողոքելի թշնամին չէ՞ ։

Էշը, կովը, ոչխարը, այծը, ձին, կատուն, սագը, հաւը, փասիանը, գրեթէ մեր ամեն բնտանի անասունները իրենց հայրենիքն ունին այդ խորհրդաւոր Արեւելքն, որորան աշխարհի, ուսկից մեզ եկած են նաեւ ծաղիկներն և բուրմունք, մետաքսը, ճաճանչն և ոսկին, քաղաքակրթութիւնը, բանաստեղծութիւնը, մարգարէք և դիք, Մովսէս, Զէնտ-Աւեստա, Պուտտա ևն։

Ճագարը զարմանալի բացառութիւն մ'է մեր բնտանի կենդանեաց մէջ ։ Եթէ Արեւելքի մէջ կը գտնուի, պատճառն այն է լաւ սրունքներ ունի ուղեւորութիւնն ընելու համար ։ Ճագարի բուն հայրենիքն է Սպանիա ։

Երբ մարդ դիտէ այդ խաղաղ կաղամբ ուտողն, կամ ցօղի այդ երկչոտ սիրահարն, չինականին և գործաւորին այդ զուարթ պատառը, այդ սիրուն անասունիկն որ արագ արագ կը ցատկըտէ սոխին և ազատքեգին մէջտեղ, իւր գեղջկական հոտով կը լնու ագարակն, մարդ երբեք չպիտի կարծէ, թէ անտառին այդ պզտի ճագարն, զոր տեսնէն մը շշուկը կը սարսափեցնէ, կարող է աշխարհս տակն ու վրայ ընել ։

Նոյնպէս, ո՛րքան կը սխալի մարդ երբ ճագարին խեղճը չափէ իւր ականջներուն երկայնութենէն ։ Ընդհակառակն, հանճարեղ և նրբիմաց կենդանի մ'է, յոյժ մտացի, օժտեալ մեծ ռազմագիտութեամբ, իւր ստորերկեայ բնակարանները պատրաստելով զարմանալի ճարտարութեամբ ։

Ինչ որ ալ լինի, յուսանք որ յաղթութիւնը վերջ ի վերջոյ մնայ այդ խեղճ Աւստրալիացւոց ։

ԱԶԴ

ՇԻՐՔԷԹԻ-ԽԱՅՐԻԷԼԻ

ՍԻՒԼՎՐԻԻ ՏՕՆԱՎԱՃԱՌԸ

Սիլիվրիի Տօնավաճառին առթիւ Շիրքէթի շոգենաւք հետեւեալ երթեւեկութիւնները պիտի կատարեն.

Կ. Պոլսէն ի Սիլիվրի

	սեպտ.	տաճկ.	ժամ	Թիւ շոգ.
Ուրբաթ	6/18	»	4	12
Շաբաթ	7/19	»	4	18
Շաբաթ	7/19	»	8	12
Կիրակի	8/20	»	2	18

Վերադարձ Սիլիվրիէն ի Կ. Պոլիս

	սեպտ.	տաճկ. ժամ.	Թիւ շոգ.
Ուրբաթ	6/18	8	12
Շաբաթ	7/19	8	18
Կիրակի	8/20	7 1/2	12
Երկուշաբ.	9/21	2	18

Գին տոմսակի 10 ղրուշ

Մէջէ 5 ղրուշ աւելի

Տղայոց համար կէս տոմսակ պիտի վճարուի ։

ԱԶԴ

Քրիստոսի Աշակերտաց Աստուածային պաշտամունքը և քարոզութիւնը կը կատարուի Պոլիս Նըշանճի Ճատտէսի թիւ 26 տան մէջ, ամեն Տէրունական օր կէս օրին. Ընթերցողը հրաւիրեալ են ներկայ գտնուելու ։

Գ. Ն. ՇԻՇՄԱՆԵԱՆ
Առաջնորդ

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Էվգաֆը Հիւմայուն փիւթամթը ուլումիյէ խարիճի մահլիւլաթ չիւլէսինտէ պէհէր կիւն միւզայէտէլէրի իճրա օլունմագտա օլան աթիկ ...... մահլիւլաթըն պիր մահ զարֆընտա տէօրթ հաֆթա միւտտէթ իլանընտան պիրինճի հաֆթասը օլան իշպու 1301 սէնէսի խըլըրընըն Չինճի բազար Էրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն պիր հաֆթա զարֆընտա թալիպ օլանլարըն գըյմէթլէրի մուաճէլէ իտիլէրէք միւսաիտ պէտէլլէրինին իհալէ գըլընաճագը իլան օլունուր ։

· 15000 · 3 · — Գալաթաստա Օգճը Մուսա մահալլէսինտէ Պայգուշ-Զօգագ սօգագընտա 3 նումէրօ իլէ մուրագգամ թէրպիէն 128 մէթրօ արսատէ 8 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույուը միւշթէմիլ շէհրի 450 ղրշ. քիրալը ախշապ 1 պապ մէնզիլին սիւլիւս հիսսէսի ։

· 2000 · 323 · — Խըրամխանէտէ Մէյտար Այագ մահալլէսինտէ Շահզատէ պաշը ճատտէսինտէ թէրպիէն 11 մէթրօ արսատէ շէհրի 50 ղրշ. քիրալը ախշապ 1 պապ պըչագճը տիւքքեանըն նըսֆ հիսսէսի ։

· 3500 · 22 · — Ֆաթիհտէ քեաթիպ Միւսլիհէտտին մահալլէսինտէ Զօրպաճը-Զէյմէսի սօգագընտա թէրպիէն 99 մէթրօ 1 գըթա մէնզիլ արսասընըն պիւթիւնի ։

· 7500 · 19 · — Գալաթաստա Արապ ճամի մահալլէսինտէ Մահքէմէ սօգագընտա թէրպիէն 45 մէթրօ արսատէ շէհրի 50 ղրշ. քիրալը քեարկիր վէ պիլա հավա 1 պապ տիւքքեանըն պիւթիւնի ։

· 12000 · 25 · — Թաթավլա Քգարիյէսինտէ Եէնի շէհիր նամ մահալտէ Գապըն Գազազ սօգագընտա թէրպիէն 70 մէթրօ արսատէ 3 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 30 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլ։

· 10000 · 49 · — Գալաթաստա Ճամիի ճէտիտ մահալլէսինտէ Մահմուտիյէ ճատտէսինտէ թէրպիէն 10 մէթրօ արսատա Ֆէվգինտէ 1 օտայը միւշթէմիլ վէ շէհրի 150 ղրշ. քիրայա միւթէհամմիլ քեարկիր 1 պապ մաղազանըն սիւլիւս հիսսէսի ։

· 3000 · 20 · — Պաղչէ գաբուսընտա Չէլէպի օղլու Ալաէտտին մահալլէսինտէ Մըսըր չարշըըը տէրունինտէ թէրպիէն 40 մէթրօ արսատէ շէհրի 150 ղրշ. քիրալը քեարկիր 1 պապ մաղազանըն միւլք մա կէտիք 6 հիսսէտէն 1 հիսսէսի ։

· 105000 · 9 · 1 · մէնզիլ · 2 · 36 · խան վէ օտալար · — Կէտիք բաշը գուրպինտէ Էմին Սինան մահալլէսինտէ Ճամիի շէրիֆ սօգագընտա թէրպիէն 217 մէթրօ արսատէ պէհէրի 2 օտա վէ 1 սուֆատէն միւրէքքէպ շէհրի 500 ղրշ. քիրալը 5 պապ մէնզիլ իլէ միւշթէմիլաթընտան 410 մէթրօ 40 սանթիմ արսատա Ֆէվգինտէ 18 օտայը միւշթէմիլ վէ շէհրի 690 ղրշ. քիրալը նիմքեարկիր Սարը խան տիմէքլէ մաարուֆ 1 պապ խան իլէ 5 պապ մէնզիլին պիւթիւնի ։

· 4585 · 67 · 60 · — Պապը Ճաֆէրի գուրպինտէ Րիւսթէմ բաշը մահալլէսինտէ Թահթա գալէ ճատտէսինտէ 60 վէ Հասըրճըլար ճատտէսինտէ 76 նումէրօ իլէ մուրագգամ միւլք մա կէտիք 1 գըթա սէնէտ իլէ թասարրուֆ օլունուր թէրպիէն 30 մէթրօ արսատա Ֆէվգինտէ 1 օտայը միւշթէմիլ ախշապ 1 պապ ճաղճը տիւքքեանը իլէ մաղազայը վէ մախզէն մահալլէրինին կէտիկինին 120 սէհմ իթիպարը իլէ 20 սէհմի վէ միւլքինին նըսֆ հիսսէլէրի ։

· 687 · 129 · — Գալաթաստա Արապ ճամի մահալլէսինտէ Մահմուտիյէ ճատտէսինտէ թէրպիէն 3 մէթրօ արսատէ շէհրի 20 ղրշ. քիրալը ախշապ 1 պապ թէրզի տիւքքեանըն միւլք մա կէտիք սիւլիւս հիսսէսի ։

· 3200 · 24 · — Սամաթիատա Միրախոր մահալլէսինտէ Միրախոր ճատտէսինտէ թէրպիէն 190 մէթրօ 1 գըթա մէնզիլ արսասընըն նըսֆ հիսսէսիյլէ 10 զըրա պաղչէ մահալլինին պիւթիւնի ։

· 6000 · 255 · — Մահմուտ բաշատա Մահմուտ բաշա ճատտէսինտէ Եըլտըզ խանը տիմէքլէ մաարուֆ խան օտասըշըլարըն նըսֆ հիսսէսի ։

· 10000 · 3 · — Գալաթաստա Արապ ճամի մահալլէսինտէ գարաղօլ մէյտանընտա թէրպիէն 45 մէթրօ արսատէ մէստուտ քեարկիր 1 պապ մաղազանըն պիւթիւնի ։

· 18000 · 36 · 12 · — Մաճարտա Շէյխուլ-հարէմ Հիւսէին աղա մահալլէսինտէ Պէօյիւք Տիվարճը սօգագը իլէ Սուլթան Չէշմէսի սօգագընտա թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա Ֆէվգինտէ 2 օտայը միւշթէմիլ շէհրի 60 ղրշ. քիրալը ախշապ 1 պապ խանէ վէ Թահթընտա շէհրի 80 ղրշ. քիրալի պիր պապ տիւքքեանըն պիւթիւնլէրի ։

· 4000 · 66 · — Իսկիւտարտա Թավաշի Հասան աղա մահալլէսինտէ Գաթըրճըլար սօգագընտա թէրպիէն 38 մէթրօ արսատա Ֆէվգինտէ 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուխու վէ 38 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլ։

· 3000 · 39 · — Իսկիւտարտա Թաւաշի Հասան աղա մահալլէսինտէ Պագալ սօգագընտա թէրպիէն 60 մէթրօ արսատա Ֆէվգինտէ 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 18 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլ։

· 6000 · 17 · 5 միւքէրրէր · — Գասը գարիյէսինտէ Օսման աղա մահալլէսինտէ Հասըրճը զատէ սօգագընտա թէրպիէն 1260 մէթրօ 1 գըթա պաղչէ մահալլին նըսֆ հիսսէսի ։

· 16666 · 45 · 41 · 35 · 47 · — Թօփխանէտէ Թօմթօմ մահալլէսինտէ Եէնի չարշը ճատտէսինտէ թէրպիէն 375 մէթրօ արսատէ շէհրի 600 ղրշ. քիրալը 5 պապ քեարկիր տէքքեաքինին 6 հիսսէտէ 1 հիսսէսի ։

· 1000 · 19 · — Սալըմծօմրուգտա գարիյէի ալթիգ Ալի բաշա մահալլէսինտէ Գանթարճը սօգագընտա թէրպիէն 38 մէթրօ արսատէ 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 30 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի ։

· 16666 · 11 · — Պէյօղլունտա Ասմալը մէսճիտ մահալլէսինտէ Թէրք պաշը սօգագընտա թէրպիէն 22 մէթրօ արսատէ շէհրի 250 ղրշ. քիրալը վէ արգա ճիհէթինտէ 40 մէթրօ արսա մահալլինի միւշթէմիլ մա արսա 2 պապ պարագանըն սիւլիւս հիսսէլէրի ։

· 20000 · 13 · — Գանլըճատա Ֆըսըգըլը նամ մահալտէ թէրպիէն 114 մէթրօ արսատէ 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 191 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլ։

· 1250 · 39 · — Էյրի գաբուտա Մօլլա Աշգըը մահալլէսինտէ Սուլթան համամը ճատտէսինտէ թէրպիէն 38 մէթրօ արսատէ 1 օտա վէ 1 գույու վէ 20 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի ։

· 1111 · 39 · — Թավուգ բազարընտա Աթիգ Ալի բաշա մահալլէսինտէ Թավուգ բազարը ճատտէսինտէ թէրպիէն 11 մէթրօ արսատէ շէհրի 80 ղրշ. քիրալը քեարկիր վէ պիլա հավա 1 պապ սարրաֆ տիւքքեանընըն միւլքինին 9 հիսսէտէն 1 հիսսէսի իլէ կէտիկինին 6 հիսսէտէն 1 հիսսէսի ։

N. 4.

Տօվթեօր ժիպէրին խեօսլու գանը թեմիզլէյի-ճի չէքէրլէրի շիմտիյէ գատար մալիւմ օլան պու միսիլլիւ չէքէրլէրին էն ալասը վէ էն էհ-վէնի տըր։ Շուրուպլարըն խուէրինտէ օլուղու կիպի չէքէր գութուլարընըն խուէրինտէ տախի Ֆրանսա Հիւքիւմէթինին մալի տամկասը մէվ-ջուտ օլմալը վէ զիյրինտէքի ժիպէր վէ Պութին-ի իմզալարը գըրմըզը միւրէքքէպլէ մուհաբբէր պուլունմալը տըր։ Հէր էճզաճը վէ տրօկիսթէյէր-տէ պուլունուր։ Տէբօսաթէթաէ տէբօզիթօսու խալընդէ Ղալաթա կէօմիւյիւնիւն գարշըսընտա Մ. Չէրվաթի[illegible] մաղազասընտա տըր։

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍՔԵՐԻ

Ֆէօ փարրիգայի Հիւմայունի իչուն իթթիխազ օլունան նիւմունէսինէ վէ չուրուլթը մուգարրէրէսինէ թէվֆիգէն միւպայեա օլունմագ իւզրէ մէվգիի միւնագասայա գօնուլան եւիզ պին գըյէնի ճէտիտ փիրլա գըրգըմ Տօպ-րուճա խափ[illegible]ըրընըն պէհէր գըյէնի ճէտիտի սէքիզ պուչուք զրուշա օլա-րագ թալիպի եօհտէսինտէ օլուպ իլ-լըը բուլմինին օն պիրինճի չարշէն-պիհ կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասը պիլ իճրա մէզքիւր կիւն-տէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն իթասընա թալիպ վէ օն իքինճի փէնչ-շէնպիհ կիւնի եւվալտէ պէչ թէնզիլինէ բաղլիպ պուլունանլարըն մագամը Սէ-րասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայ-րէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

3 Իլուլ 1301

2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍՔԵՐԻ

Սըգ գանավաչա արշունը ճէտիտի եիրմի պին, պէհէր արշունը ճէտիտ իքի ղրուշ օն փարայ.

Բավանտըգ պէզի արշունը ճէտիտ իքի պին պէշ եիւզ, պէհէր արշունը ճէտիտի իւչ ղրուշ օն փարայ.

Սթրագան՝ եանի թիւլլիւ գասսօր, արշունը ճէտիտ իքի եիւզ էլլի, պէ-հէր արշունը ճէտիտի օթուզ իւչ ղրուշ եիրմի փարայ.

Աճը ծիրիշ գըյէնի ճէտիտ եէտի եիւզ, պէհէր գըյէնի ճէտիտի եէտի ղրուշ։

Նիզամիյէ էլպիսէ անպարըյլա սէր-րաճխանէ անպարընա իթթիխազ օլու-նան նիւմունէլէրինէ վէ չուրուլթը մու-գարրէրէսինէ թէվֆիգան միւպաեա օ-լունմագ իւզրէ մէվգըի միւնագասայէ գօնուլան պալատէ մուրագգամ տէօրթ գալէմ էշեա փիյաթը մուրագգամլէրի իլէ թալիպի եօհտէսինտէ օլուպ իլլու-լըը բումինին օն ալթընճը բազար եր-թէսի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասալէրի պիլ իճրա մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէ-կինտէն իթասընա թալիպ վէ օն եէ-տինճի սալը կիւնիւ եւվալտէ պէչ թէն-զիլինէ բաղլիպ պուլունանլարըն մագա-մը սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

1—3

4 իլուլ 301

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍՔԵՐԻ

Նիզամիյէ թաճնիյէ խարճսի հա-սըլաթընտան ինճէ վէ գալըն քէփէք-լէրին գափան տէկլիրմէնինտէ վէ Գասըմ փաշա վէ Իսքիւտարտա վագը արբա անպարլարընտա տէբօ իթթիխազ օլու-նարագ հէր քիմ նէ մըգտար ալըր իսէ ագճէսի փէշին օլարագ պիլ ախզ ֆի-րուխթ օլունաճաղընտան իշթիրայա թալիպ օլանլէրին մէզքիւր մահալլէրէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր.

1—3

3 իլուլ 301

ԻԼԱՆ

ՇԷՀԻՐ ԷՄԱՆԷԹԻ

Ղալաթատա Արապ ճամիի շէրիֆի մահալլէսինտէ Մահմուտիյէ ճատտէ-սինտէ թէվլիյէի թարիգտէն փազլա գալըպ էմանէթ մալի պուլունան տէօրթ զըրա ճէտիտ վէ ալթըշ սանթիմէթ-րօ արսանըն ալըլ միւզայէտէ թալիպի-նէ ֆիրուխթի մուգարրէր օլուպ, իչ-պու իլուլըն օն ալթընճը բազար եր-թէսի կիւնի գարարը գաթիսի վէրի-լէճէյինտէն, թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրէ գատար թէքէմինաթ ագչէ-լէրիյլէ պէրապէր Շէհր Էմանէթի մէճ-լիսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

7 Իլուլ 301

Քէզա

Թաղը բաչա ճատտէսինտէ եւիզ էլլի պէշ ղըրա աչըրի վէ օն իւչ աչըր ղըրա թէրպիինտէ էմանէթ մալի ար-սա սաթըլաճաղընտան վէ իլուլըն օն ալթընճը բազար երթէսի կիւնի գա-րարը գաթիսի վէրիլէճէյինտէն, թա-լիպ օլանլարըն թէքէմինաթ ագչէլէրի վէ եա քէֆիլլէրիյլէ պէրապէր Շէհր Էմանէթի մէճլիսինէ կէլմէլէրի իլան օ-լունուր։

6 Իլուլ 301

(ՇԱՔԱՐՈՎ ՊԱՏԱԾ)

ՀԷՅՏՈՔԻ

ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐ

Աւասիկ ընդհանուր բժշկութեան ղարմանալի և արտակարգ գիւտ մը։ Գիտութեան յաղթանակները — Ելեկտրական Հեռագիրք, Շոգի, Տպագրութիւն— յեղափոխեցին երկրագնդիս դրութիւնը, և մարդկային կեանքն բրին լաւագոյն և իմաստագոյն։ Այսպէս, թէպէտ անհամար Դեղահատներ կան հիւանդութեանց համար, և մեծ արժանիք վերաբերելով հանդերձ անոնց, Տօքթոր Հէյտոքի գիւտը նսեմացուցած է անոնց ամէնքն և հիմնած է

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՆՈՐ ԴՊՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Բժիշկք, որոց պատուիրած օրական չորս կամ հինգ դեղահատները կը տկարացնեն ստամոքը եւ կ'անդամալուծեն աղիքները, պէտի կրնան իրենց հիւանդաց առողջութիւն և ախորժակ տալ այս արտակարգ Դեղահատներէն մէկ երկուքով։ ՏՕՔԹՕՐ ՀԷՅՏՕՔԻ ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐԷՆ մէկ երկու հատը կը բաւեն դնելու համար ստամոքսն կատարեալ կանոնաւորութեան և ախորժակի մէջ, և միտքն պայծառ ու թեթեւ ընելու։ Եթէ փայծեղը տկարացած է իւր գործին մէջ, կը կազդուրի, և եթէ Ջղային դրութիւնը խանգարուած է, կը վերականգնէ։

ՄԱՂՋՈՏՈՒԹԵԱՆ ՆՇԱՆՔ

1. Ստամոքսի ծանրութիւն։
2. Աղեաց տարածումն փքախտի պատճառաւ։
3. Սրտայաւութիւն,
4. Ճաշէն յետոյ տկարութիւն և յոգնութիւն։
5. Բերնին մէջ գէշ համ մը և ծանր լեզու։
6. Որովայնի պնդութիւն, մերթ ընդ մերթ ալ փորհարութիւն.
7. Գլխու ցաւ ճակտի վրայ։
8. Ախորժակի պակասութիւն և մեծ յոգնութիւն.

Վերոյիշեալ ամէն նշանները բացորոշապէս ցոյց կուտան թէ խանգարում յառաջ եկած է փայծեղին մէջ, եւ պէտք է յիշել թէ մեծ կարեւորութիւն ունի սխալ կերպիւ չըմբռնել հիւանդին ճիշդ կացութիւնը։ Պէտք է անմիջապէս

ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ մը հայթայթել, որ դեղահատի մը ամենէն սովորական ձեւն է։ Ամենօրեայ փորձառութիւնը ցոյց կուտայ թէ եթէ դեղահատը լաւ կերպիւ բաղադրեալ է, ամենայարմար կերպիւ կրնայ վերանորոգել փայծեղին գործողութիւնը, և այդ մասին կարելի է միշտ վստահութիւն ունենալ։ Իմ կենացս բազմաթիւ տարիները նուիրած եմ շինելու համար Դեղահատ մը որ լինի անմիջական և ազդու դարման մը ընդդէմ մաղձոտութեան։ Մեծ հաւատ ունիմ յուծողական դեղերու վրայ, ուստի եւ շինեցի Դեղահատ մը որ զօրաւոր եւ ազդու դարման մ'է, եւ կոչեցի

ՀԷՅՏՕՔԻ ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏ

Առողջութեան խնութիւնն խելք են, եւ այն մեծագոյն շնորհն զոր Գիտութիւնն ըրած է մարդկութեան։

Ջղախտութեան, Անզօրութեան, Ընդհանուր յոգնութեան, Ժորժակի պակասութեան, Գլխացաւութեան համար, Տօքթօր Հէյտոքի Նոր փայծեղնի դեղահատերն ամենազդու դարման են։

Մէն մի սրուակ կը պարունակէ քսան դեղահատ։ Գինն է 25 սէնթ։ Կը ծախուի ամէն դեղավաճառաց քով.

Տարակուսող անձինք կրնան, փորձի համար, ՁՐԻԱԲԱՐ ստանալ այս Դեղահատներէն սրուակ մը, եթէ մեզ գրեն իրենց անունն եւ հասցէն։

Թղթատարական տոմս մը գրկել «փայծեղն եւ իւր գաղտնիքը» խորագրով տետրակին։ Հարկ եղած տեղեկութիւնները կը տրուի ամենուն

ՀԷՅՏՕՔ ԵՒ ԸՆԿ.
Նիւ-Եորք, Մ. Ն.

ԶԳՈՒՇՈՒԹԻՒ՛Ն — կը խնդրուի դեղավաճառներէն ուշադրութիւն ընել որ Ճ. Հ. Ցրանսիսի, որ միակ Գործակատարն է, ստորագրութիւնը գրուած լինի։ Հակառակ պարագայի մէջ, դեղահատները կեղծ են։

ՆՈՐՏՏԱՅՉԻ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԻՀԱՄՊՈՒՐԿ

Յիշեալ ընկերութիւնն հրդեհի դէմ կ'ապահովագրէ տուներ, կարասիներ, խանութներ և ապրանքներ յոյժ շահաւէտ պայմաններով, միջնորդութեամբ իւր ընդհանուր գործակալութեան։

ՇԻՆՏԼԸՐ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՊԱՀՉԷ-ԳԱՊՈՒ, ՃԷԼԱԼ ՊԷՅ ԽԱՆ

50

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE
Insurance company
ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԸՐՔԸՆԹԱՅԼ

Լոնտրայի և Էտինպուրկի ապահովագրութեան ընկերութիւն

	Անգլ. Լիր.	
Արտօնեալ դրամագլուխ	3,000,000	
Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ	2,500,000	
Վճարեալ »	625,000	
Պահեստի դրամ հրդեհի պատահականութեանց դէմ	1,592,235	
Կեանքի պատահականութեանց դէմ պահեստի դրամ	3,841,194	
		6,058,429
Հրդեհի ճիւղէն հասոյթ 1883 տարւոյ	1,186,865	
Կենաց ճիւղէն հասոյթ 1883 տարւոյ	551,307	
		1,738,172

NORTHERN
Assurance company
ՆՕՐԹՀԸՐՆ

Լոնտրայի և Էպէրտինի ապահովագրութեան ընկերութիւն

	Անգլ. Լիր.	
Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ		3,000,000
Վճարեալ »	300,000	
Պահեստի դրամ հրդեհի պատահականութեանց դէմ	811,871	
Կեանքի պատահականութեանց դէմ պահեստի դրամ	1,778,300	
		2,890,171
Հրդեհի ճիւղէն հասոյթ 1883 տարւոյ	520,206	
Կեանքի ճիւղէն հասոյթ 1883 տարւոյ	251,572	
		771,778

Ստորագրեալս իւր բազմաթիւ յաճախորդաց և քաղաքիս ընդհանուր յարգոյ հասարակութեան կը ծանուցանէ թէ ինքն վերոյիշեալ երկու ընկերութեանց միացեալ գործակատար ընտրուած ըլլալով, այնպիսի դրութեան մը մէջ կը գտնուի, որով հրդեհի դէմ ապահովութեան մեծ դիւրութիւններ կը մատուցանէ։

Ապահովութեանց կարգադրութիւնները կը բաղկանան երկու ընկերութեանց մէջ համեմատական բաժանումէ մը, և այսպէս ապահովութեան և դիւրութեան աւելնալովն՝ Ընկերութիւնս ալ կրնայ աւելի մեծագումար ապահովութիւն բաղձողներու [illegible] ներկայացնել։

Գրեթէ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովութիւնք կրնան ընդունիլ, ինչպէս Բերայի, Ղալաթիոյ և Պոլսոյ մէջ, նոյնպէս մօտակայ քաղաքները, գիւղերն և գաւառները։

MARITIME
Insurance Cie limited of Liverpool
Capital Lt. 500,000

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

Ծովային ապահովութեան ընկերութիւն
Դրամագլուխ 500,000 Անգլ. լիրա

Ծով ազրեալը, շոգենաւներու և առագաստանաւերու մէջ ի վաճառքներն ու կարասիները խիստ շատ պայմաններով ապահովելու իշխանութիւն ստացած է ընկերութեան կողմէ։

Գիներուն և այլոց վրայ տեղեկութիւն ստանալ ուղղակ պէտք է դիմեն Ղալաթա, Քօմիսիօն խանի անկիւնը՝ երկաթէ կամուրջին վրայ նայող սենեակն, առ

Կ. Պոլսոյ Ընդհ. Գործակատար յիշեալ Ընկերութեանց
ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ

ՏԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ԳՈՐԾԻՆԵՐ

ՊՂՆՁԷ, ՋՈՒԼԱԾՈՅ ԵՒ ԾԵԾՈՒԱԾ ԵՐԿԱԹԷ

ՊԱՐՏԷԶԻ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ

32 Մահմուտիյէ փողոց, և
24 Բէրչէմպէ բազար Ղալաթիա

ՀԷՆՐԻԿ ԼԱՆԺ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐ

ԱՏԱՂՁԱԳՈՐԾԻ
ԵՒ
ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ԳՈՐԾԻՆԵՐ

ԴԱՆԱԿ ԵՐԿԱԹԵՂԷՆ ՄԱՆՐ ԳՈՐԾԻՔ

ԺԱՄԱՑՈՅՑ ԳՈՐԾԱԿԱՆԱՑ ԿԱՐԾՐԱԹԵՂԷՆ

509

ՖՈՒԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ԲԻԼԱՅԸՆՍ

Ծովային ապահովագրութիւն։ —Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Պ. Ժ. Վ. Ուիթօլ, Եօրկիատիս խան Պահչէ-գափու, Պոլիս. կամ Ղալաթիա, Ալէքսանեան խան թիւ 15.

507

ՇԱՀԱՒՈՐ ԱԶԴ

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ՐՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ

Արդէն յայտնի է թէ՝ սոյն վիճակահանութիւն երկու ամիսը անգամ մը տեղի կ'ունենայ արքունի Փաղերանոցին մէջ։

Այս անգամ 94րդը պիտի քաշուի յառաջիկայ բստ Եւրոպական հոկտ. 1ին — բստ յունաց սեպտ. 20ին — և 500 թիւեր պիտի շահին. առաջին պարգեւն է այս անգամ 300,000 և երրորդ 25,000 ֆրանք։ Ասոնց մէ դատ 48 թիւեր եւս այլ և այլ մեծ պարգեւներ, իսկ մնացեալ 450 թիւերն 400 ական ֆրանք պիտի շահին։

Շահելի գումարին ամբողջը ստանալու իրաւունք ունեցող բաղդատոմսին գինն է, 7½, կէսինը 5 և մէկ քառորդինը 3 դահեկան։ Ասոնց մայրերը Եապեան և Զարիֆի դրամատուներն են։ Դասատներէն հնչուն դրամի տեղ ֆօռ և ամէն լեզուէ նամակ կ'ընդունուի։

Ի վաղուց չնայուած բաժնեթղթոց թիւերը առ մեզ ղրկուած ատեն՝ առանց ունէ փոխարինութեան կը նայուին։

Ցանձնարարութիւնք ընդ փոյթ կը կատարուին։ Դիմել ուղղակի առ
ՄԱՐԳԱՐ Ց. ԳՈՒԼԱԳՍԸԶԵԱՆ
Ղալաթիա, կամուրջի գլուխ թիւ 33.

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ ՓԱՐԻԶԻ

«ՊՈՒԿԻ կաւային, երկաթախառն, կազդուրիչ հանքաջուրերն են միակ ամենազդու դարման ընդդէմ [illegible] և [illegible]։ Կը ներգործեն՝ կանոնաւորելով այն մեծ պաշտօնները որք Մարսողութեան գլխաւոր գործողութիւնը կը կազմեն։

Բրօֆ. ԹՐՈՒՍՕ»

POUGUES

ՊՈՒԿԻ կալաքարային, երկաթախառն, կազդուրիչ և ախորժաբեր Ջուրերն իրենց մասնաւոր բաղադրութեան կը պարտին իրենց յաջողութիւնն եւ առանձնաշնորհեալ ջրոց մէջ դասակարգութիւնը։ Այս Ջուրերն, յոյժ [illegible], կը պարունակեն իբր 5 [illegible] համար։ Այդ աղերուն մէջ ամենէն առատներն են [illegible] և [illegible], որով ամբողջովին կը տարբերին Ֆրանսայի միւս կալաքարային աղբիւրներէն՝ որք մասնաւորապէս սոտայի և բողասի [illegible] կը պարունակեն։

Այդ հանքաջուրեր կը ներգործեն մանաւանդ ստամոքսէն աղիքը սանող փողին վրայ՝ զոր թեթեւ մը գրգռեն, չհզօրացընելով միանգամայն թթուն որ կրնայ գտնել հոն, եւ միզական ու ծննդական գործարանաց վրայ, որոց տկարացեալ ոյժերը կը վերանորոգեն։

Անոնց գործածութեամբ, [illegible] կը վերծանի սյն ամէն կասկերէ որք կ'արգելուին զինքն թէ՛ ստամոքսին և թէ՛ աղեաց մէջ։

Այս առաջին երգ[illegible] բնականաբար յառաջ կը բերէ [illegible], որովհետեւ կենաց ոյժերն համեմատական են մարսողական գործարանաց մէջ կատարուող վերանորոգիչ աշխատութեան։ Ազկէ կը հետեւի թէ ընդհատական ջերմերէ յառաջ եկած [illegible] և [illegible] հիմնովին կը բուժէն ՊՈՒԿԻ հանքաջուրերով, մանաւանդ որ անոնց բուժիչ գործողութիւնն նոր տարր մ'առնու [illegible], զոր [illegible] կը պարունակեն։

ՊՈՒԿԻ հանքաջուրերը կը ծախուին, ՃԻՕՎԱՆԻ ԱԼԻԲՐԱՆՏԻ ԸՆԿ. գործակալութիւնը, Դէպօ Տէլլա-Սօտա, Բէրա, Մեծ փողոց։

510 ՊՈԼԻՍ

ԲԱՐԱԵԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվրբուլի, Մարսիլիայի և Օտեսայի մէջ կանոնաւորապէս բանող

ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սօֆիա	3,000	Պրաքս
Սքարտա	2,500	Բօճըրս
Սիքատիա	2,500	Քրուիքշանք
Լաքօնիա	2,500	Ուիլքս
Մասէտօնիա	[illegible],500	Մարշ
Րումէլիա	2,800	Ֆօթըրկիլ

Պրինթէսա շոգենաւն ամսոյս 24ին Պաթումէն վերադառնալով անմիջապէս Լիվրբուլ պիտի ուղեւորի։

Այա Սօֆիա շոգենաւն ամսոյս 24ին Լիվրբուլէն աստ կ'սպասուի։

Ընկերութիւնն օրինաւոր դներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲՕՐԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք

513

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Բօրտոյի մէջ կանոնաւորապէս բանող

Սամսօն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լէ Վէօ, որ օգոստ. 27ին Մարսիլիայէն և սեպտեմբեր 15ին Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լ'Անտրէյ։

Ուղեւորաց համար դիւրութիւններ

Նաւողչէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՈՐԹԷ ԲԸՊՈՒԼ,
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլէթ
Մահմուտիէ փողոց, թիւ 141

514

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Ընդ մէջ Անվէրսի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէրանդօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արկօ	1,300	Մարստըն	2,500
Պասսանօ	3,500	Միլօ	2,000
Պօրոտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Գէյրօ	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիբրօ	2,500	Օգրանդօ	4,500
Գամէօ	2,100	Օդդօ	2,000
Գադօ	2,000	Բասիֆիք	1,200
Գօմօ	2,700	Բոլէրմօ	3,200
Տիտօ	2,500	Բասդեր	1,700
Տօմինօ	1,800	Քիդօ	2,800
Էրաքօ	2,600	Րիալթօ	4,400
Հուգօ	2,600	Րինալտօ	3,200
Ֆալքօն	800	Րօլլօ	3,000
Ֆիտօ	1,700	Րօմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Րօմէօ	3,500
Կալիլէօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Կիդանօ	2,200	Սաքֆօ	2,000
Կօզօ	[illegible],800	Սէլվիօ	2,000
Կրօտօ	2,200	Սօրէնդօ	4,300
Հանկօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիկէր	1,300
Հիւմպէրդ	1,200	Թօլէտօ	2,800
Ճիսօ	2,300	Քամպօ	3,600
Քէլօօ	2,000	Ուէտտօ	1600
Քօմօ	2,200	Զէպրա	3,000
Լէօ	2,000	Զէրօ	41,0

Սուէրտօ շոգենաւը, Նաւապետ Ուծըրս ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ։

Ուինալտօ շոգենաւը, Նաւապետ Նիւմէն ընդհանուր վաճառքով Հըլէն աստ հասած, պարպած և յետեստ ուղեւորած է։

Տիտօ շոգենաւը, Նաւապետ Տուկլաս, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն աստ հասած է։ մեկնած է Իզմիր, Պոլիս և Օտեսա երթալու համար։ Սեպտ. 10ին աստ կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կընծայուի։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԸՐԻՔ ՀԻԼՏ ԻՒ ԸՆԿ.
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան Ղալաթիա

514

ՔԻՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք ամէն տասն օրը անգամ մը կը բանին Լիվրբուլի և Միջերկրականի մէջ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնո
Օրանիա	7,000	Մալթա	3,000
Ադլաս	3,000	Մորոքքօ	2,500
Ալէբբօ	3,000	Նանթ	2,500
Պոդնիա	4,600	Բալմիրա	5,000
Պալպէք	2,500	Բալմիրա	3,000
Պրիթիշ Քուին	1,200	Սերվիա	7,800
Սէֆալոնիա	5,000	Սիդիա	4,600
Քադալոնիա	4,700	Սարակոսա	3,000
Շերպուրկ	2,000	Սամարիա	3,000
Հեմերարա	2,500	Սիտոն	3,000
Կալլիա	4,000	Թարիֆա	3,000
Քեսար	2,500	Թրինիտատ	2,500
Մարաթոն	3,000		

Քեսար շոգենաւը, Նաւապետ Աթքին, Լիվրբուլէ աստ հասաւ ընդհանուր վաճառով։

Ստորագրեալն պատուութիւն ունի ուղեւորներ և վաճառք ընդունիլ Նիւ-Եորքի, Պօսթընի, կամ Ամերիկայի և Գանատայի ուրիշ և ուէ նաւահանգստի համար։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՕԼԻ
Գործակալ
Թիւ 1 Քիւչիւք Հալիլ փաշա խան Ղալաթիա

511

ՖՐԷՏ ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվրբուլի և Սեւ-ծովու մէջ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճերիան	2500	Ֆավօնեան	3700
Ալզասիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անատոլեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթենեան	2500	Իպերիան	5500
Արապիան	3700	Իլլիրիան	5500
Պավարիան	6000	Իտրիան	5500
Պուլկարիան	6000	Լեսպիան	2200
Քասթելեան	800	Լիկուրեան	2500
Սայրենեան	2000	Լիպեան	800
Տուրօյ	700	Օբօրթօ	700
Էճիբշըն	3700	Բերսիան	3800
Ֆապիան	3700	Վալէնսիան	6800
Ֆալերնիան	3700	Վիրճինեան	6800

Անատոլեան շոգենաւը, Նաւապետ Ֆըլէմինկ ամսոյս 21ին շաբաթ օրը դէպի Լիվրբուլ պիտի ուղեւորի Զմիւռնիոյ ճամբով։

Ալզասեան շոգենաւը Նաւապետ Քրիսդիան այսօր ընդհանուր վաճառքով Լիվրբուլէն աստ հասաւ։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՕՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միլլէթ խան, Ղալաթիա

Նաւատէրք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվրբուլ

Գործակալութիւնք
Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնդէն.
Ճիպրալդար, Պ. Պ. Քարվըր Եղբարք
Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. Վահման և ընկ.
Մալդա, Ա. Քամիլլէրի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրօկօրտադօ.
Զմիւռնիա, Պ. Ուիդըլ և ընկ.

512

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվրբուլի և Միջերկրականի մէջ բանող

շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանոբուս	4200	Օսայրիս	3000
Ֆեբուս	4000	Նեֆթիս	3000
Օսմանլի	4000	Բերա	3000
Սեսոստրիս	3250	Ագլանդիք	1700
Թիպըս	3250	Լոդիւս	800
Մեմֆիս	3250	Օլինդա	800
Մարիօթիս	3250	Սեսիլ	700
Սֆինքս	3000		

Սեսոստրիս շոգենաւը, Նաւապետ Քըրուք, ամսոյս 23ին Լիվրբուլէն աստ կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹԸԼ և ԸՆԿ.
Մէյտանըճըգ փողոց,
Ուիթըլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

515 31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվրբուլ

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

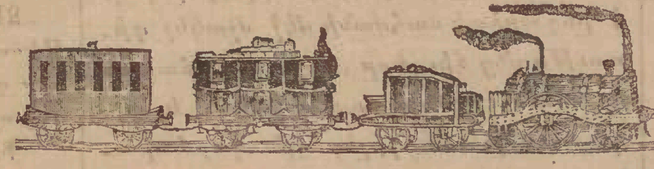

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷ

Սկսեալ ի 1 Մայիսի (Ն. Տ.) 1885, մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

Առաւօտ: 0–22; Իրիկուն: 24–66. All times ժ. վ.

	0	4	2	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	60	62	64	66	
Կ. Պոլիս	6 17	6 50	7 15	7 42	8 14	8 43	9 12	9 42	10 20	10 39	11 17	11 49	12 49	1 49	2 21	2 58	3 27	4 3	4 34	5 10	5 39	6 12	6 32	7 ...	7 30	...
Գում—գաբու	6 28	7 ...	7 27	7 53	8 25	8 54	9 23	9 53	10 30	10 49	11 28	12 ...	12 59	2 ...	2 32	3 9	3 38	4 14	4 45	5 21	5 50	6 23	6 42	7 11	7 41	...
Եէնի—գաբու	...	...	...	7 57	...	8 58	...	... ...	10 34	10 53	11 32	12 4	1 3	2 4	2 36	3 13	3 42	4 18	4 49	5 25	5 54	6 28	...	7 15	7 46	...
Տավշան փաշա	...	...	...	8 ...	...	...	...	... ...	10 37	10 56	11 35	12 7	1 6	2 7	2 39	...	3 45	...	4 52	...	5 57	6 31	...	7 18	7 49	...
Սամաթիա	...	...	...	8 6	...	9 4	...	...	10 42	11 1	11 40	12 12	1 11	2 12	2 44	3 19	3 50	4 24	4 57	5 31	6 2	6 36	...	7 32	7 54	...
Եէտի—գուլէ	6 37	7 10	7 41	8 12	8 33	9 10	9 31	10 1	10 46	11 4	11 45	12 15	1 14	2 17	2 47	3 24	3 53	4 30	5 ...	5 37	6 5	6 39	6 52	7 26	7 59	...
Մագրիգիւղ	6 48	7 23	8 ...	8 24	...	9 22	...	... ...	10 58	... ...	11 58	... ...	... ...	2 29	...	3 36	...	4 42	...	5 49	...	...	7 6	...	8 10	...
Այ Ստէֆանօ	...	7 33	8 14	8 34	...	9 32	...	... ...	11 8	... ...	12 9	... ...	... ...	2 39	...	3 46	...	4 52	...	5 59	...	...	7 18	...	...	...
Քիւչիւք Չէք	...	...	8 25	...	...	...	...	... ...	... ...	... ...	12 18	... ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	7 27	...	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

Առաւօտ: 3–23; Իրիկուն: 25–67. All times ժ. վ.

	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23		25	27	29	31	33	35	37	39	61	63	65	1	67	
Քիւչիւք Չէք	...	6 34	...	—	...	...	...	...	— ...	...	...	...	...	...	1 40	...	...	...	...	...	...	...	...	6 38	...	...
Այ Ստէֆանօ	...	6 44	...	7 45	...	8 44	... ...	9 38	...	...	11 20	...	...	...	1 51	...	2 58	...	4 4	...	5 11	...	6 27	6 51	...	...
Մագրիգիւղ	6 ...	6 55	7 24	7 57	...	8 55	... ...	9 49	...	...	11 31	...	...	...	2 3	...	3 9	...	4 15	...	5 22	...	6 33	7 5	...	...
Եէտի—գուլէ	6 13	7 8	7 37	8 11	8 38	9 9	9 37	10 2	10 12	11 ...	11 44	...	1 15	1 44	2 16	2 52	3 22	3 48	4 29	5 5	5 36	6 12	6 53	7 26	7 58	...
Սամաթիա	6 17	7 12	7 41	8 15	8 42	9 13	9 41	... ...	10 16	11 12	11 48	...	1 19	1 48	2 20	2 56	3 25	4 2	4 33	5 9	5 40	...	6 57	...	8 2	...
Տավշան փաշա	6 22	7 17	7 45	...	8 47	...	9 46	... ...	10 21	11 16	11 53	...	1 24	1 53	2 25	3 2	3 31	4 7	4 38	5 14	...	...	7 2	...	8 7	...
Եէնի—գաբու	6 25	7 20	7 49	8 21	8 50	9 19	9 49	... ...	10 24	11 21	11 56	...	1 27	1 56	2 28	3 5	3 34	4 10	4 41	5 17	5 46	...	7 5	...	8 10	...
Գում—գաբու	6 30	7 25	7 54	8 26	8 55	9 24	9 54	10 11	10 29	11 24	12 1	...	1 32	2 1	2 33	3 10	3 39	4 15	4 46	5 22	5 51	6 22	7 10	7 40	8 15	...
Կ. Պոլիս	6 39	7 34	8 3	8 35	9 4	9 33	10 3	10 20	10 38	11 29	12 10	...	1 41	2 10	2 42	3 19	3 48	4 24	4 55	5 31	6 ...	6 31	7 20	7 50	8 24	...
	...	...	...	—	...	...	...	...	...	... 38	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

Փոքր ծրարներն ընդունուին ամէն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք Պոլսէն Մաքրի գիւղ [illegible] կայարանաց միջեւ բանող կառախմբից միջեւ։